

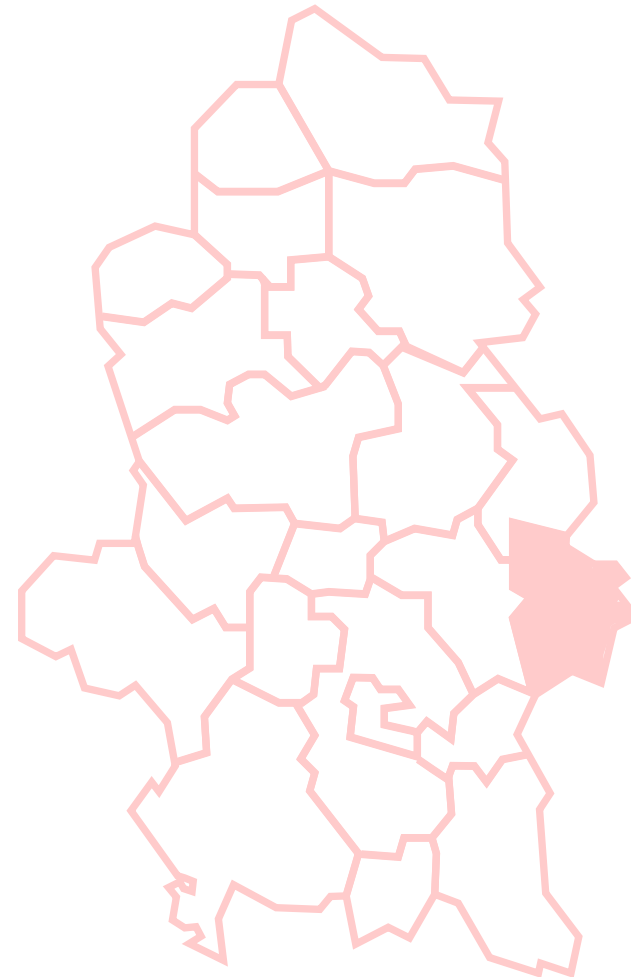
Kuntakortit

Hankasalmi - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Väestömäärä	4549
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	4074/3698
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	13 %
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	52%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	35%
Koulutustasomittain 2022	306,6
Huoltosuhde, demog. 2023	91,2
Taloudellinen huoltosuhde	178

Erityispiirteet

Seniorien suuri määrä – yli kolmasosa väestöstä. Kunnan suuri pinta-ala, asutus hajallaan. Kunnassa on useampia ammatillisia perhekoteja. Lukio / suunnistuslukio erityispiirteenä (7-8 suunnistuslukiolaista per vuosikurssi). Nuorten työpajatoiminta. Seniorikeskustoiminta (hva, kunta, järjestöt), Perhekeskus (hva, kunta). Laaja kulttuuritarjonta.

Vahvuudet

- Liikunnalliseen elämäntapaan panostaminen
- Motivoitunut ja osaava henkilökunta
- Osallisuus (toimivat käytännöt kolmannen sektorin kanssa)
- Linjakas päätöksenteko
- Toimivat peruspalvelut, terveyskeskus, perhekeskus ja seniorikeskus
- Yhteistyö eri ammattilaisten kesken, Panostukset infraan (koulut, päiväkodit, liikuntapaikat)
- Hyte-viestintä

Uhat

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen pysyminen lähipalveluna
- Lasten ja nuorten määrä
- Kuntatalouden kehitys
- Osa kiinteistöinfraa
- Te-uudistus

Heikkoudet

- Hyte-koordinaatioon panostaminen
- Lasten ja nuorten hyvinvointi (sotkanet)

Mahdollisuudet

- Lasten ja nuorten määrä
- Kuntatalouden kehitys
- Hyte-koordinaatioon panostaminen (toiminnan parantuminen / hyte-kerroin) Liikunnalliseen elämäntapaan panostaminen kasvattaa hyvinvointia tulevaisuudessa
- Te-uudistus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Panostaminen toimiviin peruspalveluihin mm. koulut, varhaiskasvatus, vapaa-ajan palvelut (kansalaisopisto, kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuorisotyö)
- Panostaminen lasten ja nuorten hyvinvointiin, osallisuuteen ja mielen hyvinvointiin sekä harrastusmahdollisuuksiin (mm. Harrastamisen Suomen malli & kunnan tarjoamat)

Lisätietoja: Miikka Laihonen, 014 2671 365 / miikka.laihonen@hankasalmi.fi

Hankasalmi - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Hankasalmi	Hyvinvointialue / Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	5,6	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,2	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	4,6	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	8,4	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	21,9	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	- (2022 1,6)	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	124,4	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	4,3	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Hankasalmi	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	50 44,6	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	64	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	80	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	36 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Lähde: Sotkanet.fi

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Hankasalmi

Hankasalmi - Tilastot

Arjen turvallisuus	Hankasalmi	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2.vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	11,4 11,8 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2.vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	35,5 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	16,4	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	111,5	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	44,9	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Hankasalmi	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	21,6 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	84,8 67,1 - 81,8	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	16,2	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	24,7 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	24,7 - 37,5	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	5,3 - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	72	65/71

Muut huomioon otavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioon otavat asiat:

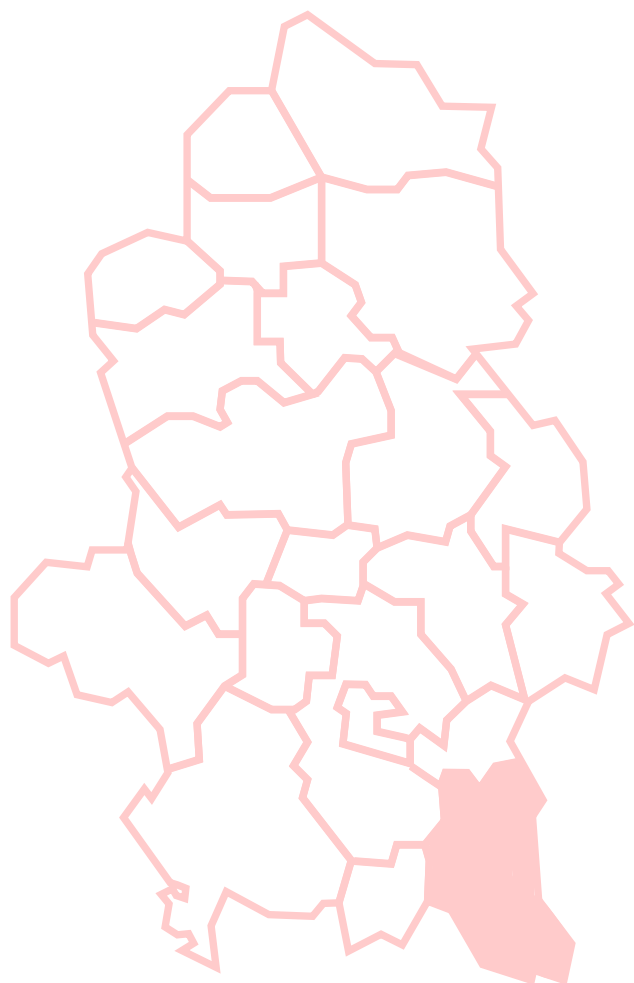
-

Joutsa - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Väestömäärä	4071
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	3604/3233
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	11%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	48%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	41%
Koulutustasomittain 2022	288,4
Huoltosuhde, demog. 2023	103,7
Taloudellinen huoltosuhde	196

Vahvuudet

- Palveluverkko (plakuissosiaalityö)
- Kiinteistökanta (sote, koulu)
- Liikuntapaikat
- Vapaa-ajan asukkaat (palveluiden saatavuus)
- Vähäinen nuorisotyöttömyys

Uhat

- Ikääntyminen
- Väestöennuste (ennusteeseen ei voi myöskään liikaa luottaa tai tehdä liian suoraviivaisia ratkaisuja siihen nojautuen)
- Yhdistysten aktiivien ikääntyminen ja jäsenmäärän vähentyminen

Heikkoudet

- Lukion ja perusopetuksen symbioosi (jos lukioon ei ohjaudu opiskelijoita, vaikuttaa myös perusopetuksen opettajakenteeseen)
- Työttömyyden pitkittyminen
- Työttömien aktivointiaste muuta maata selvästi alhaisempi
- Koulu/työmatkaliikenne toimii vain Jyväskylän suuntaan (Joutsaan pääsee Hartolasta ja Luhangasta)
- Rekryhaasteet tietyillä aloilla

Mahdollisuudet

- Maahanmuutto vastaanottokeskuksen myötä
- Pienten kuntien välinen yhteistyö
- Työllisyysalueuudistuksen myötä mahdollisuus vaikuttaa
- kunnan elinvoimaan aiempaa parempi

Erityispiirteet

Ikääntyvä väestö. Matala syntyvyys, mutta varhaiskasvatuksen tarve korkea
Vastaanottokeskuksen myötä maahanmuuttajien osuus väestöstä kasvanut selvästi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Ehkäisevä työ (päihdehaitat, syrjäytyminen, väkivalta)
- Esteettömyys (fyysisten tilojen esteettömyys ja verkkopalveluiden saavutettavuus)
- Kotoutuja-asiakkaat (olemassa olevien palvelujen ja erityisten koto-palvelujen yhteensovittaminen)

Lisätietoja: **Mika Sirkka, Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja,**
040 533 5619, mika.sirkka@joutsa.fi
(yhteyshenkilö kunnassa)

Joutsa - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Joutsa	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	7,4	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,7	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	5,8	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	8,2	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	11,9	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	108,1	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä? (2023)	3,2	4,3 / 4,1

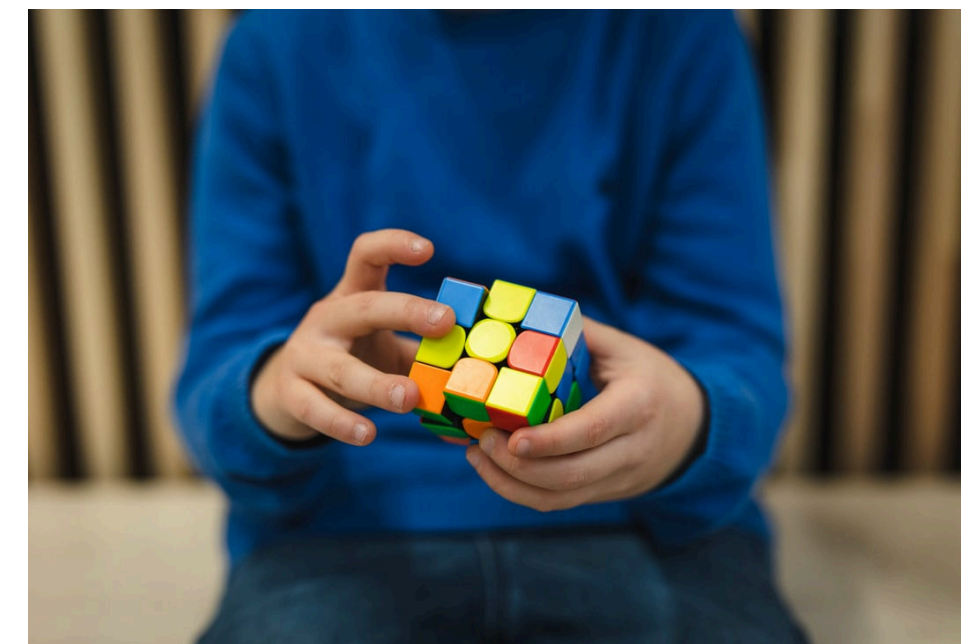
Liikunnalliset elämäntavat	Joutsa	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	86,7 38,2	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	79	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	12,7 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Joutsa - Tilastot

Arjen turvallisuus	Joutsa	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2.vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	13,5 8,1 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2.vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	20,3 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	20,3	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	143,2	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	29,6	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Joutsa	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	10,9 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	89,2 78,5 - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	2	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	12,3	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25,4 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	21,9 - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	7,8 - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2023	51	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Työttömien aktiivointiaste, % (ind.5098)
Joutsa/Hva/Koko maa 23,7/31,0/30,1 (2023)
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset/1000 asukasta (ind.3113)
Joutsa/Hva/Koko maa 8,6/8,2/7,8

Muut huomioitavat asiat:

Move-mittauksen tulosten luotettavuus?

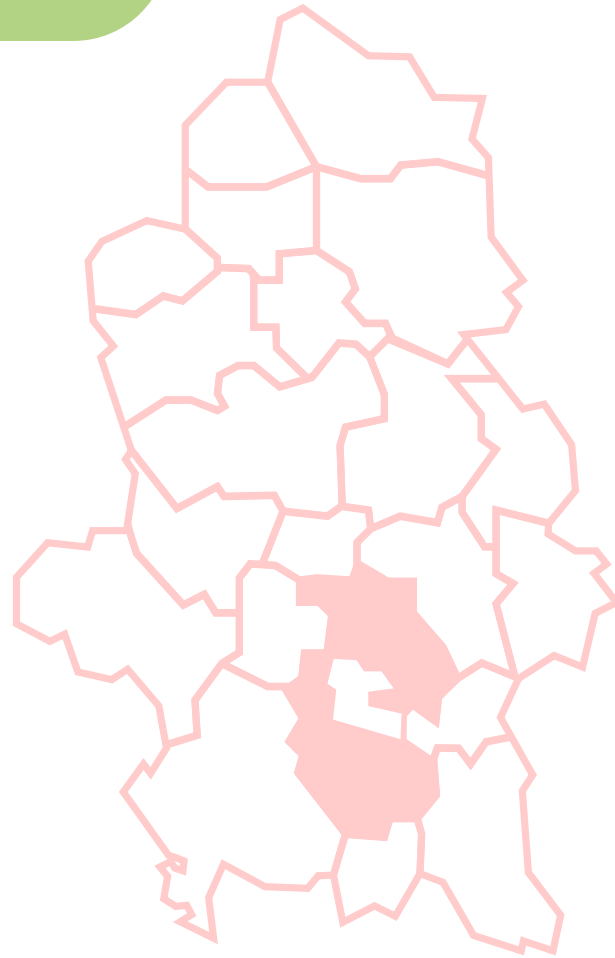
Jyväskylä - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	147 746
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	156 984/ 164 242
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	14%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	67%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	19%

Lähde: Sotkanet.fi

Koulutustasomittain 2022	437,2
Huoltosuhte, demog. 2023	50,1
Taloudellinen huoltosuhte	130,9

Erityispiirteet

- Asema alueen keskuskaupunkina
- Nuorten suuri määrä sekä asema vahvana opiskelijakaupunkina tuo mukanaan erilaisia ilmiöitä
- Alueellisen eriytymisen ehkäisy tärkeää
- Maahanmuuttotaustaisen ja vieraskielisen väestön kasvaminen ja keskittyminen, vaatii huomiota ja resurssointia
- Asunnottomuuden ja toimeentulon haasteet
- Päihteiden käyttö ja saatavuus, nuorten ja nuorten aikuisten nikotiinituotteiden käyttö
- Alaikäisten tekemä väkivalta- ja ryöstöririkollisuus lisääntynyt
- Nuorten mielen hyvinvointi
- Erityisryhmien palveluasuminen ja siihen liittyvät maankäytölliset tarpeet etenkin väestön ikääntyessä

Vahvuudet

- Asema alueen keskuskaupunkina sekä vahvuus, että haaste
- Vetovoimaisuus, etenkin nuoret ja nuoret aikuiset sekä vieraskieliset
- Kuntalaisten kokemus hyvinvoinnista ja turvallisuudesta vahva

Uhat

- Nuorten suuri määrä sekä asema vahvana opiskelijakaupunkina tuo mukanaan erilaisia ilmiöitä
- Asema alueen keskuskaupunkina sekä vahvuus että haaste
- Asuinalueiden eriytymiskehitys
- Osataanko väestökehityksen muutoksiin vastata?

Heikkoudet

- Asunnottomuuden ja heikko-osaisuuden haasteet – hyvinvoinnin polarisoituminen
- Päihteiden käyttö ja saatavuus, nuorten ja nuorten aikuisten nikotiinituotteiden käyttö
- Nuorten mielen hyvinvoinnin haasteet

Mahdollisuudet

- Vetovoimaisuus nuorten ja nuorten aikuisten osalta
- Kasvava kaupunki
- Maahanmuutto ja monikulttuurisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Eriarvoisuuden vähentäminen ja yhdenvertaisuuden lisääminen
- Tiedolla johtaminen
- Mielenterveyden vahvistaminen (sis. ehkäisevä päihdetyö)
- Vahvat peruspalvelut

Lisätietoja: Iiris Asunmaa, 050 472 4253,
iiris.asunmaa@jyvaskyla.fi (yhteystenkilö
kunnassa)

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

JYVÄSKYLÄ

Jyväskylä - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Jyväskylä	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	6,6	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	3,5	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	5,6	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	4,5	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	8,1	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	2,8	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	99,8	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	4,3	4,3 / 4,1

Lähde: Sotkanet.fi

Liikunnalliset elämäntavat	Jyväskylä	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	29,6 33,2	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	78	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	23,3 26,6	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	78	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	33,4 31,4 20,5	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

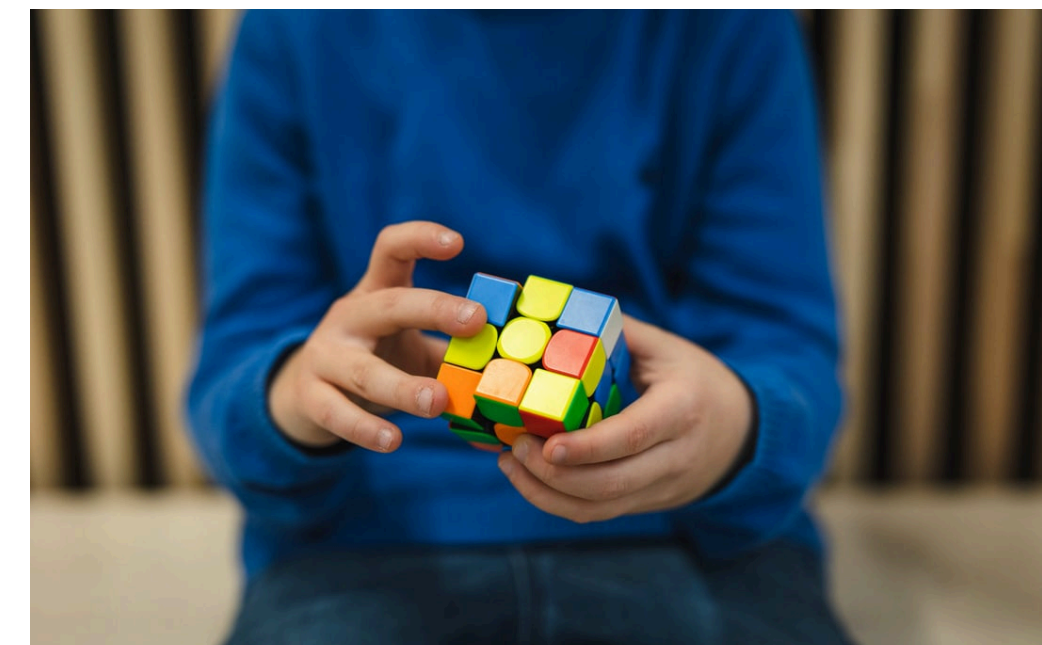
JYVÄSKYLÄ

Jyväskylä - Tilastot

Arjen turvallisuus	Jyväskylä	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	13,2 11,2 6,2 7	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,9 8,8 11,8	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	14,9	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	82,1	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	45,7	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Jyväskylä	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	20,6 15,6 17,2	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	86 67,1 69,5 69,5	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	1,6	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	11,5	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25,6 26,3 23,8	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenrenteyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25,5 26,7 29,8	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	6,9 14,4 5,7	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	70	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Palvelujen saatavuus ja jonotilanne, mm. työllisyyden yhdyspinta, nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut, lastensuojelun asiakkuudet, heikon osallisuuden indikaattori?

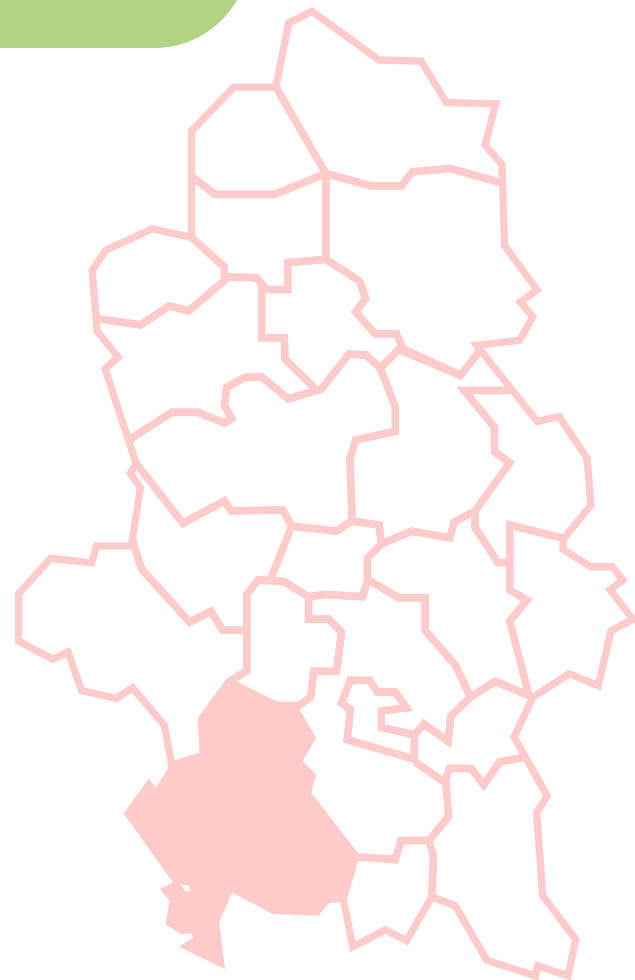
KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUE

JYVÄSKYLÄ

Jämsä - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	19 182
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	17 402 / 15 782
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	11%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	54%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	35%
Lähde: Sotkanet.fi	
Koulutustasomittain 2022	321,2
Huoltosuhde, demog. 2023	86
Taloudellinen huoltosuhde	170

Erityispiirteet

Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä suurehko (35 %), alle 15-vuotiaiden osuus pienehkö (11 %). Väestöllistä huoltosuhdetta haastaa ikääntyneiden suuri osuus. Työkyvyttömyys ja rakennetyöttömyys heikentävät taloudellista huoltosuhdetta. Sairastavuus Jämsässä on ikävakioidun sairastavuusindeksin perusteella Keski-Suomea ja muuta maata vähäisempää.

Vahvuudet

- Toimiva palveluverkko
- Vaikuttamistoimielinten aktiivisuus
- Monipuolinen ja aktiivinen järjestökenttä ja seurakunnat
- Yritys/elinkeino toiminnan vahvat toimijat
- Perusopetuksen hyvinvoinnin vuosikello ja hyvinvointi- ja tunnetaitokasvatustunnit
- Kirjastopalvelujen saatavuus ja monipuolinen tapahtumatoiminta kirjastossa + digineuvonta
- Sivistystoimialan hallinnassa olevien tilojen maksuttomuusperiaatteet
- Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuriavustukset
- Tehostetun nuorisotyön toimintamalli
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen panostaminen ja liikuntareitistöjen kehittäminen, lähiliikuntapaikat

Uhat

- Edelleen kiristynvä julkinen talous (kaupunki ja hyvinvointialue)
- Kilpailu osaavasta henkilöstöstä
- Varhaiskasvatuksen palvelun tarpeen vaikea ennustettavuus
- Vanhemmuuden haasteet ja näiden heijastuminen lasten ja nuorten hyvinvointiin
- Koululaisten ja opiskelijoiden mielen hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden heikkeneminen
- Kesätyöllistettävien vähentyminen
- Syrjäytyminen, pitkäaikaistyöttömyys
- Alueen ikärakenteen muutoksen tuomat haasteet
- Aktiivisten järjestötoimijoiden väheneminen
- Häiriökäyttäytyminen ja rikollisuus, turvattomuuden lisääntyminen
- Uusien päihteiden mukanaan tuomat riskit

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointi (vanhemmuuden vahvistaminen, terveydelle haitallisten elintapojen väheneminen, mielenterveysoireilun, nuorten riippuvuuksien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy)
- Jämsäläisten hyvä työ- ja toimintakyky (työmahdollisuudet, työ- ja toimintakyvyn paraneminen, terveydelle haitallisten elintapojen väheneminen, aikuisten mielenterveysoireilun pieneminen, ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen yksinäisyyttä lieventämällä ja henkistä turvallisuutta lisäämällä, jämsäläisten oman vastuun ja omatoimisuuden edistäminen, osallistavat toimintatavat päätöksenteko- ja palveluprosesseissa)
- Turvallinen elinympäristö (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen väkivalta vähenee; kiusaamista ei sallita, terveellinen ja turvallinen asuin-, elin- ja liikenneympäristö, sosiaalisen turvaverkon toimivuus)

Heikkoudet

- Kaupungin taloudellinen tilanne
- Kaupungin osalta palveluverkko, jos ei hyväksytä sen tuomia kustannuksia, vaan edellytetään säästöjen löytyvän muualta organisaatiosta
- Palveluverkon karsimisen tarve (esim. leikkikenttien vähentäminen)
- Muodollisesti ja tosiasiallisesti kelpoisen henkilöstön saatavuus, erityisesti varhaiskasvatuksessa
- Miten päästä tasavertaiseen kumppanuuteen hyvinvointialueen kanssa
- Opiskeluhuollon resurssit
- Elintapaohjaus- ja liikuntaneuvontapalvelun puuttuminen

Mahdollisuudet

- Työllisyyspalvelu-uudistus
- Kotoutujien kotoutuminen ja työllistyminen alueelle
- Yritys/elinkeinoelämän uudet avaukset
- Nuorten palveluiden (etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta) kotiuttaminen kaupunkiorganisaatioon
- Koulunuorisotyö, yhteneväisen mallin luominen tulevan hankkeen aikana
- Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn paraneminen
- Ankkuri-toiminnan mahdollinen käynnistyminen
- Ruokaraatitoiminnan käynnistyminen
- Kävelyn ja pyöräilyn sekä muiden liikkumisolosuhteiden parantaminen hankerahoituksella

Lisätietoja: Tiina Riihinen, 050 384 8523,
tiina.riihinen@jamsa.fi (yhteys henkilö kunnassa)

Jämsä - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Jämsä	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	6,6	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	3,5	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	5,6	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	4,5	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	8,1	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	2,8	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	99,8	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	4,3	4,3 / 4,1

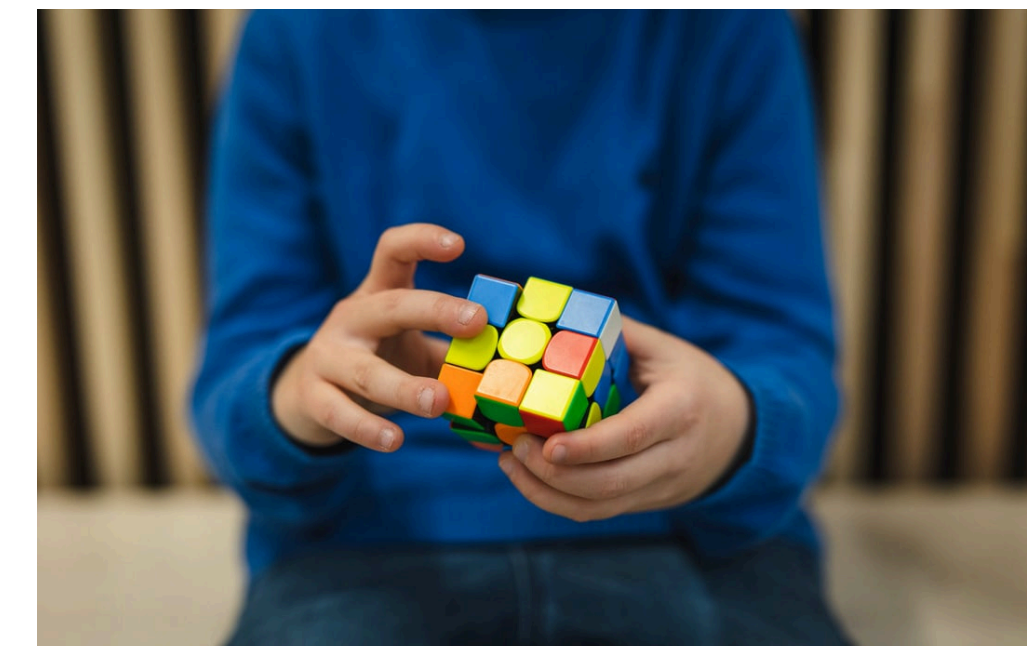
Liikunnalliset elämäntavat	Jämsä	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	29,6 33,2	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	78	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	23,3 26,6	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	78	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	33,4 31,4 20,5	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Jämsä - Tilastot

Arjen turvallisuus	Jämsä	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	14,7 11,1 4,4 6,4	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16,9 10,8 12	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	23,1	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	107	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	45,3	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Jämsä	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,8 23,6 16,3	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	83,3 69,6 75 76,4	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,4	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	10,5	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25,3 28,8 21,8	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	22,6 23,6 25	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	7,4 20 1,6	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	53	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Koska kuolleisuudesta tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneille ei ole kuntakohtaisia tietoja, voidaan kuitenkin huomioida seuraavat tiedot, jotka Jämsän hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa ovat seurattavia indikaattoreita:

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäisistä (2023), ind. 3959: Jämsä 370,3; hyvinvointialue: 348,3; koko maa: 332,3
- Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (2023), ind. 699: Jämsä: 0,7; hyvinvointialue: 0,6; koko maa: 0,7

Tärkeimmät ilmiöt neuvotteluissa Jämsän näkökulmasta

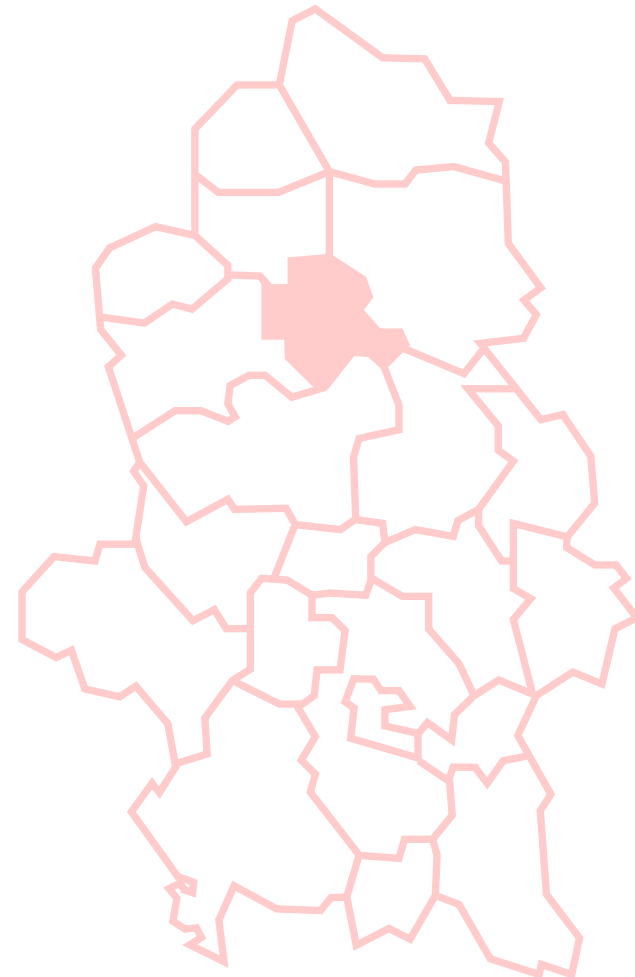
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky ja elintavat
- Lasten ja nuorten sekä nuorten aikuisten mielensterveysoireilu ja nuorten aikuisten syrjäytymisriski
- Työkyvyttömyys ja rakennetyöttömyys
- Ikäihmisten hyvinvointia edistävien palvelujen riittävyys tulevaisuudessa

Kannonkoski - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Väestömäärä	1216
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	1072 / 979
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	11%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	50%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	39%
Koulutustasomittain 2022	275,4
Huoltosuhde, demog. 2023	100,2
Taloudellinen huoltosuhde	197,9

Vahvuudet

- Hankerahoitusten hyödyntäminen monipuolisesti: koulunuorisotyö, liikunta, harrastaminen
- Kattavat liikuntapalvelut ja liikuntaneuvonta sekä liikuntapaikkojen kehittäminen
- Monipuoliset lasten ja nuorten harrastuspalvelut
- Perhekeskustoiminnan kehittäminen ja seniorin hyvinvointineuvola
- Aktiiviset verkostot, vahva vapaaehtoistoiminta ja järjestötoiminta, toimiva vanhusneuvosto ja kumppanuuspöytä, sekä aktiivinen vammaisneuvoston jäsen
- Vahva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa
- Maksuton kokoontumispaikka (kylätalo) järjestöille
- Järjestöjen avustukset
- Tiedolla johtaminen – tavoitteellista ja suunnitelmallista ennaltaehkäisevää toimintaa
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelma ja osallisuusohjelma
- Ehkäisevän työn suunnitelmat (väkivalta, päihteet)
- Maksuton aamupala tarjolla koululaisille
- Kannonkoski on turvallinen paikka asua

Uhat

- Karsiiko hyvinvointialue taloudellisista syistä ehkäisevästä työstä?
- Palvelujen kehittyminen kauas – turvallisuuden lisääntyminen – muutto palvelujen perässä
- Hankerahoitusten määräaikaisuus ja painopistealueet
- Ikärakenne
- Yksinäisyyden lisääntyminen
- Kuntatiedotetta ei jaeta enää kotitalouksiin vuoden alusta lähtien (postin palvelu) – tiedon saanti
- Kylien passivoituminen
- Vapaaehtoistoimijoiden ikääntyminen / väsyminen

Heikkoudet

- Ikärakenne
- Nettiyhteyden heikkous vaikuttaa palvelujen käyttöön (terveys- ja asiointipalvelu ym)
- Vuoden alusta lähtien terveysasema avoinna vain yhden päivän viikossa
- Näytteenotot vain ajanvarauksella
- Viikonloppupäivystys siirtynyt Äänekoskelle
- Palvelut keskittyvät kauas – turvallisuuden tunne lisääntyy
- Heikot julkiset liikenneyhteydet ja pitkät välimatkat
- Etsivä vanhustyö puuttuu
- Pienet resurssit – ohut henkilöstörakenne
- Noin 70 % oppilaista koulukuljetusten piirissä –
- hyötyliikunnan määrä vähäinen

Mahdollisuudet

- Digitaaliset terveystalvet
- Piispalan kehittyvät palvelut
- Etsivän vanhustyön kehittäminen
- Hankerahoitusten painopistealueet
- Kylätapaamiset
- 3. ja 4. sektorin alueellinen yhteistyö
- Luonnon hyvinvointivaikutukset, Green Care -toiminta

Erityispiirteet

- Kannonkoski on perherakas ja turvallinen asuinpaikka, jossa peruspalvelut ovat kunnossa.
- Kannonkoskella arvostetaan yhteistyötä, yrittäjyyttä, luontoa ja viihtyvyyttä.
- Monipuoliset ja runsaat liikuntapalvelut ja -tilat
- Vahva yhteisöllinen toiminta
- Runsaat ja monipuoliset lasten ja nuorten kerho- ja harrastuspalvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- Mielen hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden edistäminen
- Kouluviihtyvyyden ja ryhmäytymisen edistäminen
- Arjen turvallisuuden edistäminen

Lisätietoja: Tarja Alainen, 044 4596151,
tarja.alainen@kannonkoski.fi (yhteyshenkilö
kunnassa)

Kannonkoski - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Kannonkoski	Hyvinvointialue / Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	11,9	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	-	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	6,3	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	10,8	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	-	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	161,9	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	2,4	4,3 / 4,1

Lähde: Sotkanet.fi

Liikunnalliset elämäntavat	Kannonkoski	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	46,2 68,8	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	75	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	24,2 -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUE

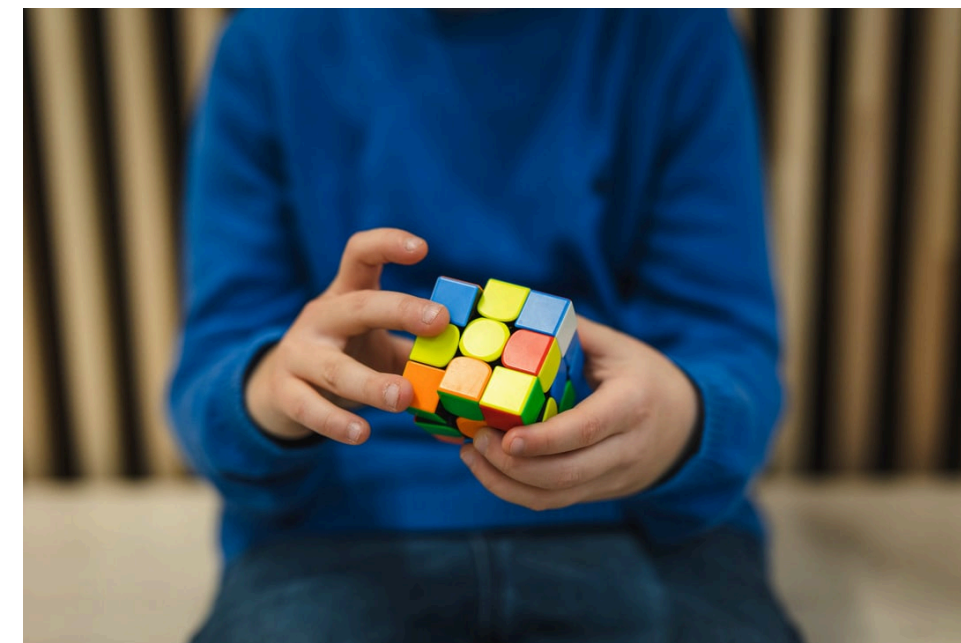
KANNONKOSKI

Kannonkoski - Tilastot

Arjen turvallisuus	Kannonkoski	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	23,3	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	177,1	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	46,7	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Kannonkoski	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	- - - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,8	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	89	65/71

Muut huomioitavat asiat:

- pieni kunta ei saa Kouluterveyskyselyn tuloksia itselleen
- pienet ikäryhmät – tilastoluvut heittelevät voimakkaasti

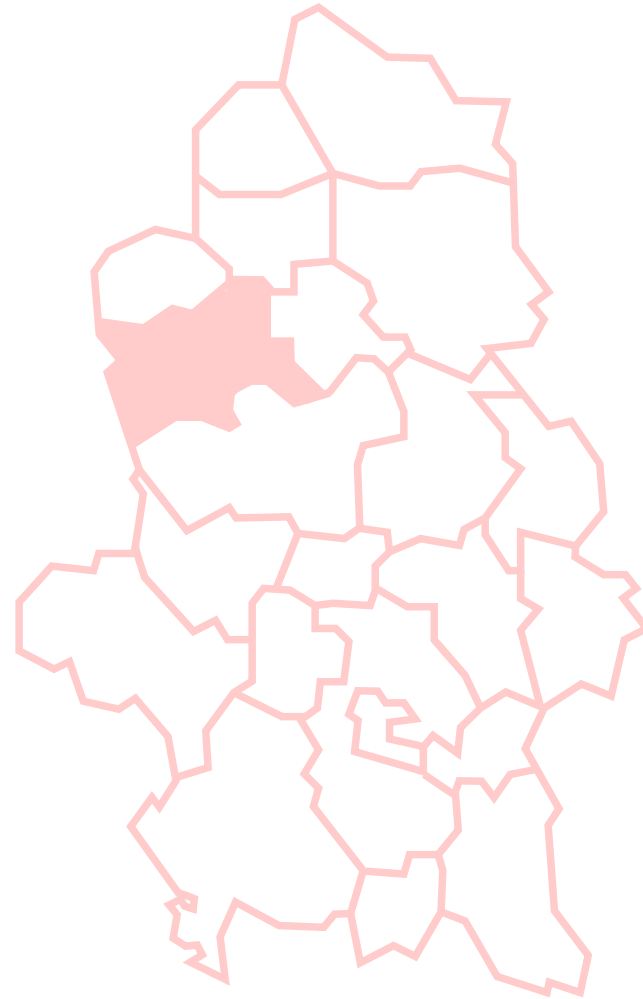

Karstula - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Väestömäärä	3672
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	3 171/2 766
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	11%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	51%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	38%
Koulutustasomittain 2022	297,8
Huoltosuhde, demog. 2023	96,8
Taloudellinen huoltosuhde	189

Vahvuudet

- Pitkäjännitteinen työ hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä hyvät resurssit hyte-työssä
- Aktiivinen kolmas sektori
- Luonto
- Monipuolinen ja rikas kulttuuritoiminta
- Hyvät palvelut ja vireä yritystoiminta.
- Lukio ja jatko-opiskelu mahdollisuudet
- Hyvät oppilashuollon palvelut ja yhteistyö

Uhat

- Terveyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden polarisaatio
- Nuorten määrän väheneminen ja nuorten mielialaan liittyvän oireilun lisääntyminen
- Liikkumattomuus kaikissa ikäryhmissä
- Ikärakenne
- Asennoituminen eri ikäisiin kuntalaisiin
- Kuntatalouden haasteet
- Osallistuvien kuntalaisten väsyminen
- Sote-palveluiden saatavuus

Heikkoudet

- Väestöllinen huoltosuhde ja ikärakenne
- Toimijoiden vähyys
- Pienituloisuusaste ja matala koulutustaso
- Pitkät välimatkat
- Vapaa-aika- ja liikunnanohjaus resurssin niukkuus

Mahdollisuudet

- Kestävähely, uudistuva energia
- Työllisyys
- Hyvä rakennuskanta
- Yhdessä tekeminen ja yhteisöllisyys
- Digitalisaatio

Erityispiirteet

Karstula on maaseutumainen kunta, jossa on vireää yritystoimintaa, kattavat peruspalvelut, monipuoliset vapaaajanpalvelut ja aktiivinen kolmas sektori. Väestö ikääntyy vauhdilla. Maahanmuuttajien määrä kunnan asukkaista kasvanut viime vuosina. Aktiivisia kyläkuntia kymmenkunta. Kuntatalouden haasteista huolimatta palveluiden taso on säilynyt hyvänä ja uudisrakentaminen kunnan puolesta on ollut aktiivista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä pitkät perinteet. Kunnassa ollut hyvinvointikoordinaattori 10 vuotta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Terveelliset elintavat kaikissa ikäryhmissä (ravitsemus, liikunta ja päihteettömyys)
- Osallisuus
- Kulttuurihyvinvointi
- Mielenhyvinvointi
- Turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö

Lisätietoja: Heli Alapiha, 044 459 6511
heli.alapiha@karstula.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

Karstula - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Karstula	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	9,4	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,2	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	5	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	7,8	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	9,4	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	131,7	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	5,8	4,3 / 4,1

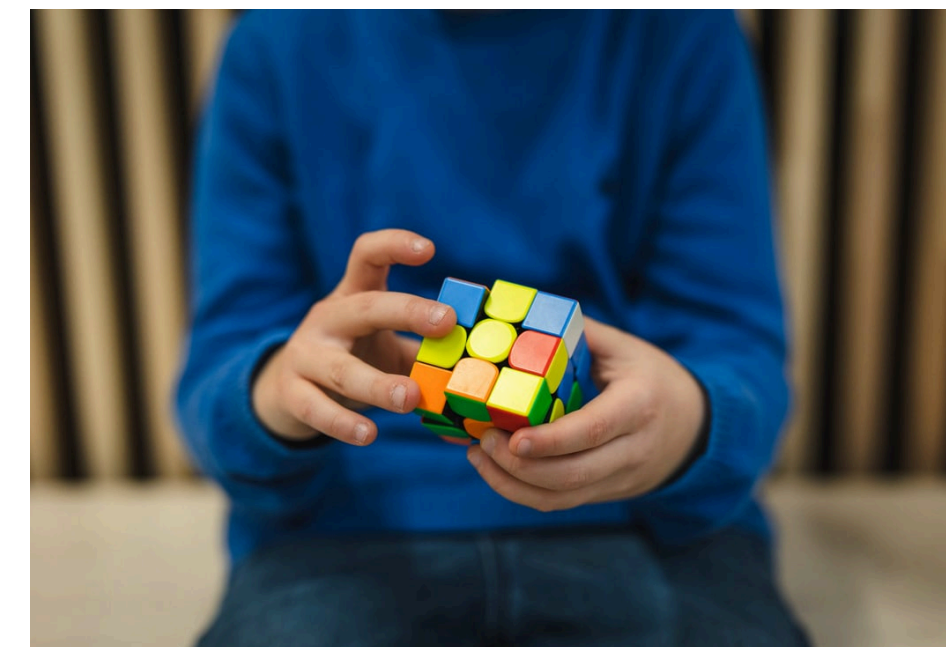

Liikunnalliset elämäntavat	Karstula	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	32,3 58,1	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	59	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	24,2 30,6	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	71,2 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Karstula - Tilastot

Arjen turvallisuus	Karstula	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	10,8 22 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	19,7 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	23,6	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	159,1	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	40,9	45,0 / 45,3

Mielen hyvinvointi	Karstula	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,7 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	89,1 62,5 - 65	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,8	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	12,5	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	31,1 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenferveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	22,4 - 15	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiiniuotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	13,3 - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	55	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

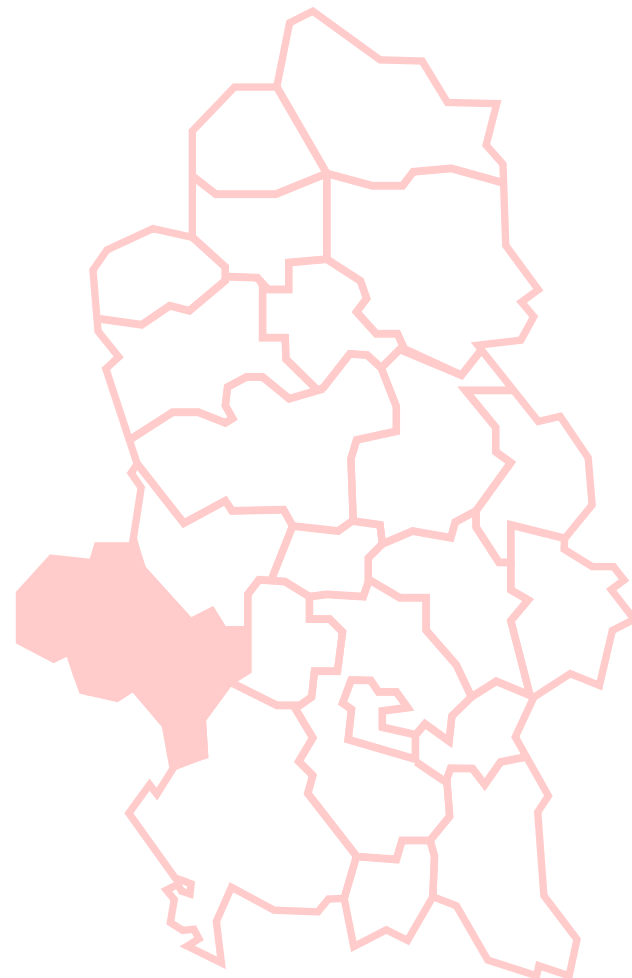
-

Keuruu - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Väestömäärä	9184
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	8408/7658
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	13%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	51%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	37%
Koulutustasomittain 2022	318,8
Huoltosuhde, demog. 2023	96,4
Taloudellinen huoltosuhde	178,4

Erityispiirteet

Keski-kokoiseksi kunnaksi monipuolinen elinkeinonjakauma, ikääntyvä väestö, läntisen Keski-Suomen keskus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Ehkäisevä työ
- Elinvoima
- Kulttuuri
- Liikunta
- Mielenhyvinvointi
- Osallisuus
- Ravitseminen

Vahvuudet

- Olosuhteet hyvinvoinnin edistämiseksi kunnossa (koulut ja vapaa-ajan tilat)
- Paljon osallistumisen ja harrastamisen mahdollisuuksia ikäihmisille ja lapsille + nuorille
- Ei merkittävää asuinalueiden välistä segregatiota
- Turvallisuus

Uhat

- Hyvinvointialueen perustoiminnan henkilöstöpula ja toiminnan jatkuvuus (mm. lääkärit, oppilashuolto ja lastensuojelu vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä)
- Mielenterveyden edistämiseen painottuvia yhdistyksiä 2-3
- Ehkäisevän päihdetyön yhdistyksiä 2-3
- Nuorten palvelut pudokkaille (esim. jälkihuolto)
- Nuorisokulttuuriset ilmiöt

Heikkoudet

- Ei ammattikoulua, nuoret joutuvat lähtemään opintojen perässä à Helposti pudokkaita, joille paikkakunnan muutto ei sovi.
- Väestöllinen huoltosuhde.
- Laaja pinta-ala à Pitkät matkat/siirtymät kyliltä taajamaan.
- Koko Keski-Suomessa heikko työllisyysaste

Mahdollisuudet

- Palveluiden tuottajan rooli naapurikunnille: Multia ja Petäjävesi.
- Seutukeskuskaupunki.
- Sopiva koko pilotoida ja tavoittaa kuntalaiset.
- Retkeilyalueen kehityshanke
- Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden edistäminen

Lisätietoja: Tino Kohonen,
hyvinvointikoordinaattori, 050 564 7652,
tino.kohonen@keuruu.fi

Keuruu - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Keuruu	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	11,5	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	2,4	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	4,7	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	7,9	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	14,1	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	2,3	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	118,7	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	3	4,3 / 4,1

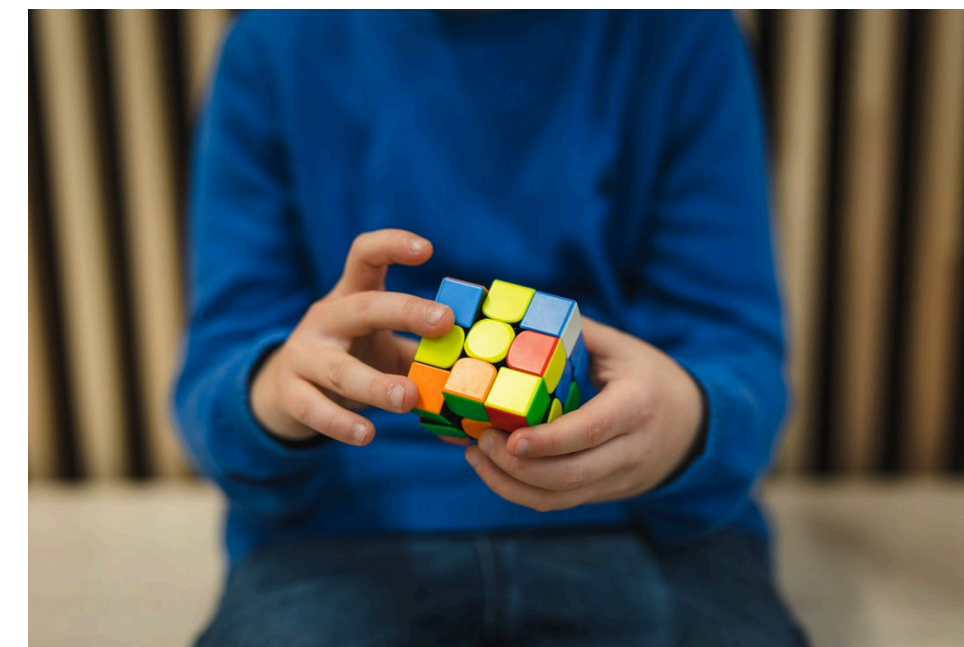
Liikunnalliset elämäntavat	Keuruu	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	41,9 34,3	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	76	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	54	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8 ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	39,6 - 30	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Keuruu - Tilastot

Arjen turvallisuus	Keuruu	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16,3 14,1 - 5,7	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	10,8 - 16,9	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	22,2	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	137,8	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	43,6	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Keuruu	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,9 - 19,1	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	85,8 63,2 - 60	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	2,4	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	14,6	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	28,3 - 24,3	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	27 - 24,6	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	7,2 - 1,4	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2023	53	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

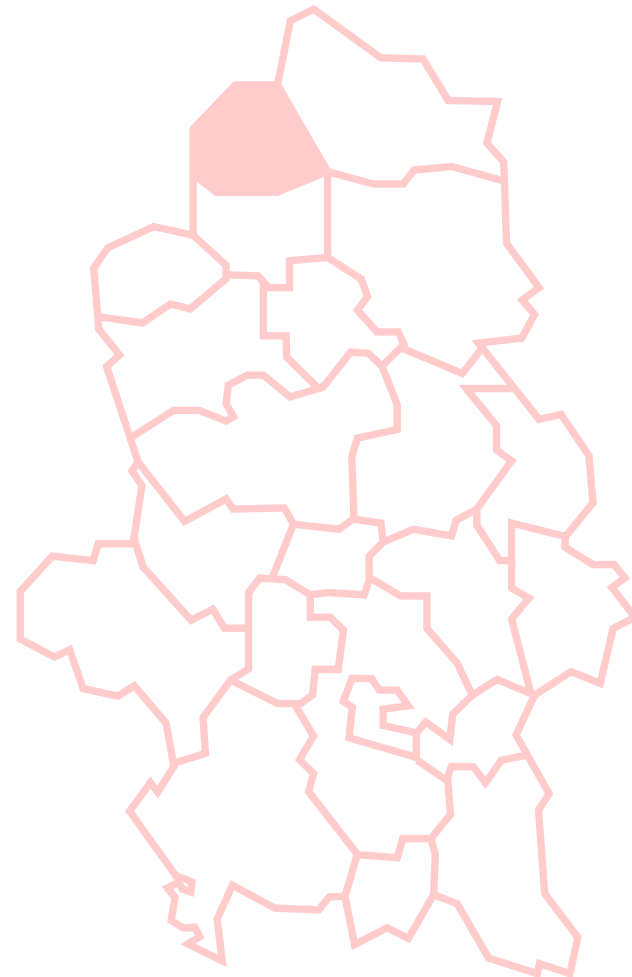
-

Kinnula - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Väestömäärä	1523
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	1415/1289
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	18%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	47%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	35%
Koulutustasomittain 2022	246,7
Huoltosuhde, demog. 2023	112,4
Taloudellinen huoltosuhde	209,6

Vahvuudet

- Terveyspalvelut
- Syntyvyys
- Puhdas luonto

Heikkoudet

- Pieni ja kapea hallintorakenne
- Kunnan heikentynyt taloudellinen tilanne

Uhat

- Väestön ikääntyminen (huoltosuhde)
- Hyvinvointialue uudistuksen muutokset
- Ilmastonmuutos

Mahdollisuudet

- Luonto ja luontomatkailu

Erityispiirteet

Kinnula henki
Vahva itsenäisyyden säilyttämisen tahtotila
Hedelmällinen kunta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Lapset ja lapsiperheet
- Nuoret ja nuoret aikuiset
- Työikäiset
- Ikäihmiset

Niko Aihio, Sivistysjohtaja-rehtori
044 459 6230
niko.aihio@kinnula.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

Kinnula - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Kinnula	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	-	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	-	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	6,1	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	10,6	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	-	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	146	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	-	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Kinnula	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	21,7 43,8	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2022	54	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	28,2 39,7	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Kinnula - Tilastot

Arjen turvallisuus	Kinnula	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	10,8	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	110,5	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	41,3	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Kinnula	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	- 69,4 - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	-	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25 - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2023	53	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

-

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

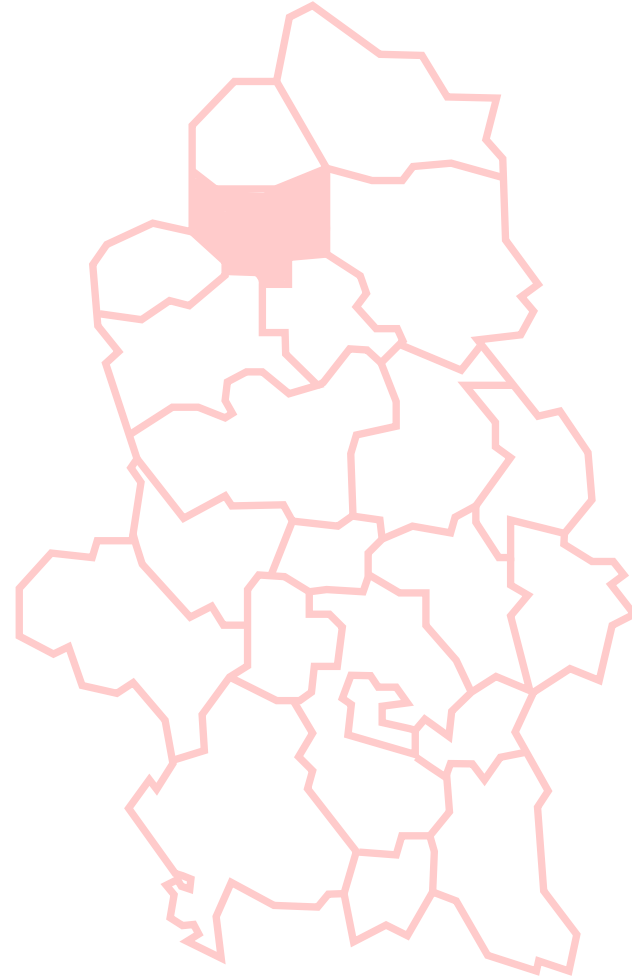

Kivijärvi - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	923
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	973/685
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	13%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	48%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	39%
Koulutustasomittain 2022	243,6
Huoltosuhde, demog. 2023	107
Taloudellinen huoltosuhde	196

Lähde: Sotkanet.fi

Erityispiirteet

Laajasti asuttu-suuret etäisyydet, ikärakenne (ikäntyviä paljon), ei julkista liikennettä, ei paljoakaan palveluita (ei omaan poliisia/ambulanssia, lääkäri 1krt/vko), syntyvyys pieni, kaunis luonto ja paljon metsää, hyvät ulkoilumahdollisuudet

Vahvuudet

- Harrastusmahdollisuuksia paljon asukasmäärään nähden
- Puitteet liikuntaan hyvät
- Puitteet yhdistyksille ja harrastustoiminnalle
- Yhdistyksillä käytössä ilmaiseksi oma talo
- Elinkeinopalvelut
- Suomenselän lentokenttä
- Tietoliikenneyhteydet
- Kunnalliset palvelut ja uudistettu koulu
- Wilderness eli voimakas eräluonto

Uhat

- Valtiovallan linjaukset
- Väestön väheneminen
- Elinkeinorakenne ja työpaikkojen vähäisyys

Heikkoudet

- Palvelut katoavat, väestörakenne
- Koulukuljetuksissa paljon lapsia-hyötyliikunta vähentyy
- Demografinen kehitys
- Joukkoliikenne
- Valtiotalouden ja valtionosuuksien kehitys

Mahdollisuudet

- Etätyön puitteet
- Sukupolven vaihdokset
- Matkailu ja muu yritystoiminta
- Kulttuurin elävöittäminen
- Niliaitan profiloimismahdollisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Liikunta- ja harrastusmahdollisuudet
- Eri ikäryhmiä hyödyntävä hyvinvointitoiminta

Lisätietoja: Sini Hakkarainen, vapaa-aikaohjaaja
044 459 7872
sini.hakkarainen@kivijarvi.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

Kivijärvi - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Kivijärvi	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	20,2	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,9	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	7,2	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	9,6	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	-	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	136,2	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	7,1	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Kivijärvi	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	44,4	34,4 / 37,0
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	30	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	25	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	-	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

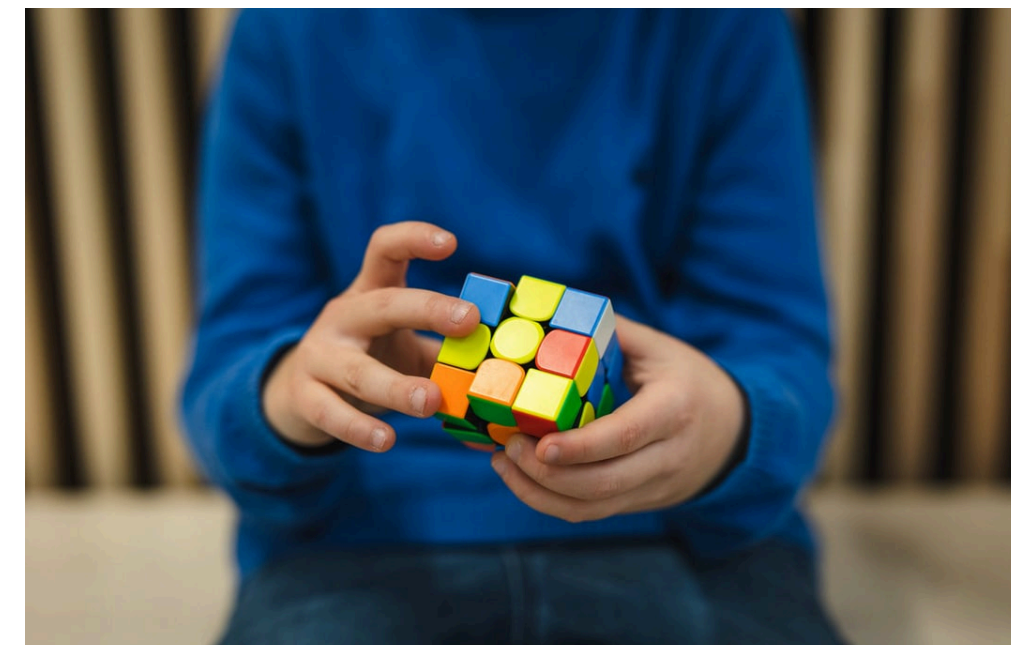
Lähde: Sotkanet.fi

Kivijärvi - Tilastot

Arjen turvallisuus	Kivijärvi	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	21,6	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	114,5	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	44,7	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Kivijärvi	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	- - - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	-	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	33	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Terveyskyselyiden tuloksia ei saada/voida julkaista liian pienen otannan takia

Muut huomioitavat asiat:

-

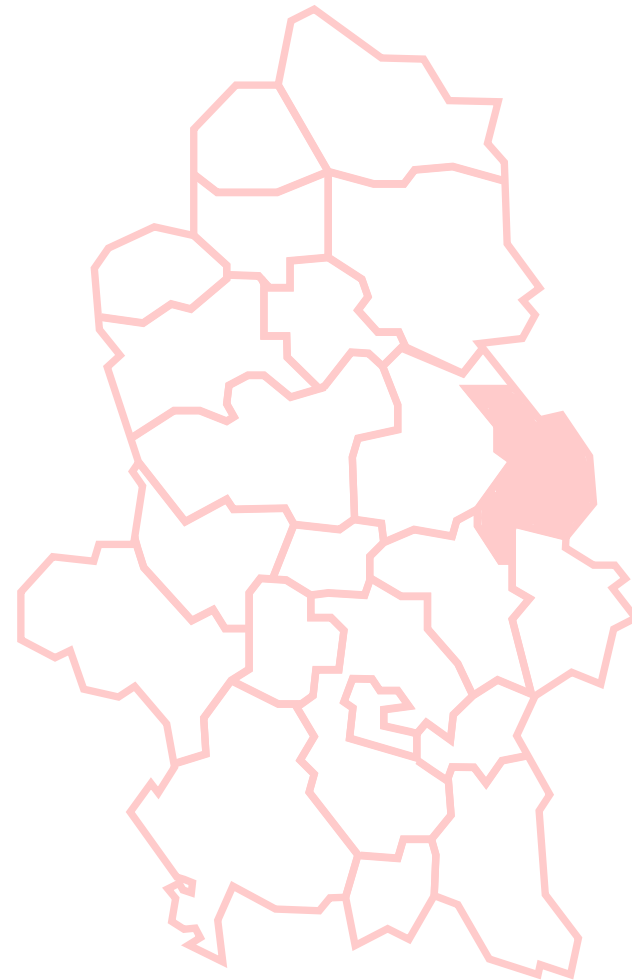
Konnevesi - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	2 499
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	2 305/2 080
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	12,4%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	51,3%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	36,3%

Lähde: Sotkanet.fi

Koulutustasomittain 2022	299,1
Huoltosuhde, demog. 2023	94,9
Taloudellinen huoltosuhde	166,2

Vahvuudet

- Luonnonläheisyys
- Helposti lähestyttävä hallinto - yksittäisen kuntalaisen ääni tulee kuulluksi
- Toimiva poikkihallinnollinen yhteistyö
- Hyvät ja edulliset kunnan peruspalvelut
- Paljon yhteisöllisiä tapahtumia
- Ajanmukaisissa ja terveissä rakennuksissa lapsilla mahdollisuus kasvaa ja kehittyä
- Turvallista elää, asua ja kasvattaa lapsia
- Työttömyysluvut pienet

Uhat

- Järjestökentän ikääntyminen ja hiipuminen
- Vähenevät sote-palvelut, jotka eivät vastaa tarvetta
- Vaikeasti ennustettavat valtion osuudet
- Väestön heikkenevä toimintakyky lapsuudesta alkaen

Heikkoudet

- Pitkät välimatkat ja heikot julkiset yhteydet
- Kuolleisuus suurempaa kuin syntyvyys
- Vanhemmuustaidot muuttuneet ajan, yhteiskunnallisten arvojen ja kulttuurin muuttumisen myötä

Mahdollisuudet

- Uusiutuva energia
- Tilaa ja tontteja rakentaa uutta asutusta
- Yrittäjien lisääntyminen
- Tunnekasvatus ja vanhemmuuden tukeminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

Erityispiirteet

Maaseutumainen pieni kunta, joka on vesistöjen ja luonnon ympäröimä. Konnevesi tarjoaa mahdollisuuksia ulkoiluun ja vapaa-ajan viettoon. Kunta on omiaan niille, jotka arvostavat rauhallista ja luonnonläheistä elämäntapaa. Alueella on 1200 loma-asuntoa. Väestö Konnevedellä ikääntyy ja varsinkin hoivaikäluokat lisääntyvät nopeasti. Konnevedellä on hyvät kaupalliset palvelut sekä yrittäjien kunnan kokoon nähden.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Elinvoimainen Konnevesi
- Hyvinvointia tukevat elintavat: ravitsemus, liikunta, lepo
- Päihdehaitoilta suojaava ja ehkäisevä toiminta
- Sosiaalinen hyvinvointi ja osallisuus
- Turvallinen Konnevesi elää ja asua

Lisätietoja: Heli Lehtinen, 040 661 9137,
heli.lehtinen@konnevesi.fi (yhteyshenkilö
kunnassa)

Konnevesi - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Konnevesi	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	5,6	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	0,9	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	4,4	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	7,8	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	11,3	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	122,6	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	2,2	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Konnevesi	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVEI-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	52,6 61,5	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	83	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	15	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Konnevesi - Tilastot

Arjen turvallisuus		Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	12,5 - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	12,1	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	99,6	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	40,1	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Konnevesi	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	66,7 - - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,2	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	40	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Hyte-kerroin, koululaisten päihdekysely, hyvinvointi-iltojen mittaustulokset, asukastutkimus, liikuntakysely

Muut huomioitavat asiat:

Pienten ikäryhmien ja Lifecare-potilastietojärjestelmän tilastointiongelmien vuoksi useasta indikaattorista ei ole tietoja esitettynä.

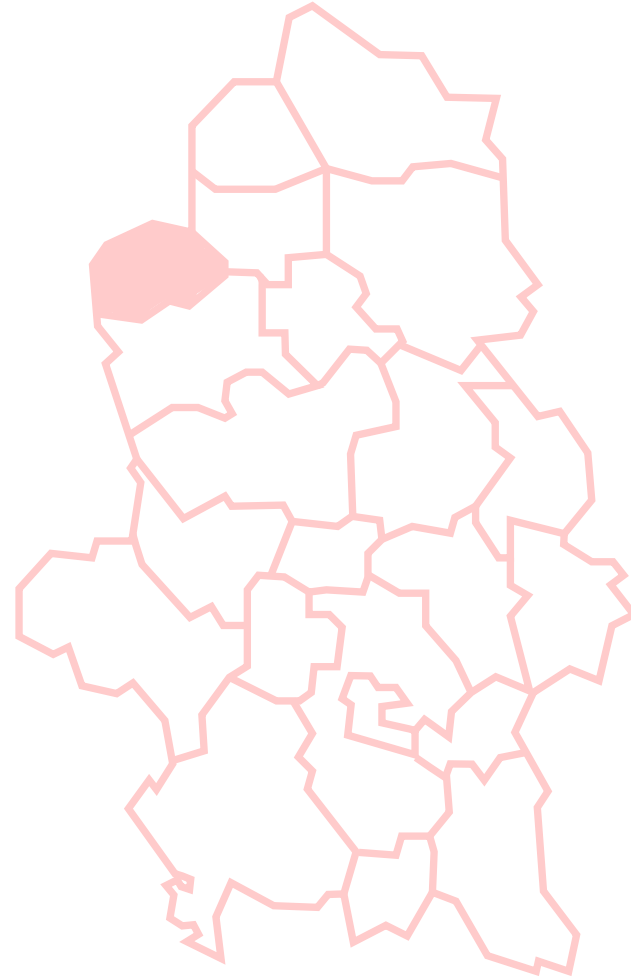
Kyyjärvi - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	1174
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	971 / 791
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	16 %
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	45%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	39%

Lähde: Sotkanet.fi

Koulutustasomittain 2022	253,8
Huoltosuhde, demog. 2023	121,9
Taloudellinen huoltosuhde	196

Vahvuudet

- Turvallinen asuinympäristö
- Hyvät puitteet yhdistys- ja harrastustoiminnalle
- Hyvä työllisyys ja työpaikkaomavaraisuus

Heikkoudet

- Talouden kehitys
- Väestörakenne ja -kehitys

Uhat

- Palveluiden katoaminen
- Kolmannen sektorin väheneminen

Mahdollisuudet

- Yhteisöllisyys

Erityispiirteet

Pieni kunta, väestörakenne, korkea työllisyysaste

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- Syrjäytymisen ehkäiseminen-osallisuuden lisääminen
- Perheiden hyvä arki

Lisätietoja: Minna Pitkänen, 044-459 7044,
minna.pitkanen@edu.kyyjarvi.fi (yhteyshenkilö
kunnassa)

Kyyjärvi - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Kyyjärvi	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	-	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	-	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	3	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	10,3	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	-	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	134,4	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	9,2	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Kyyjärvi	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	16,7 23,1	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	68	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	18,4 46,9	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	Jonkin verran yleisempää (10–30 %) 33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Kyyjärvi - Tilastot

Arjen turvallisuus	Kyyjärvi	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16,1 - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	21,6	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	126,6	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	42	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Kyyjärvi	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	83,3 - - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	-	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinutuotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	44	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

-

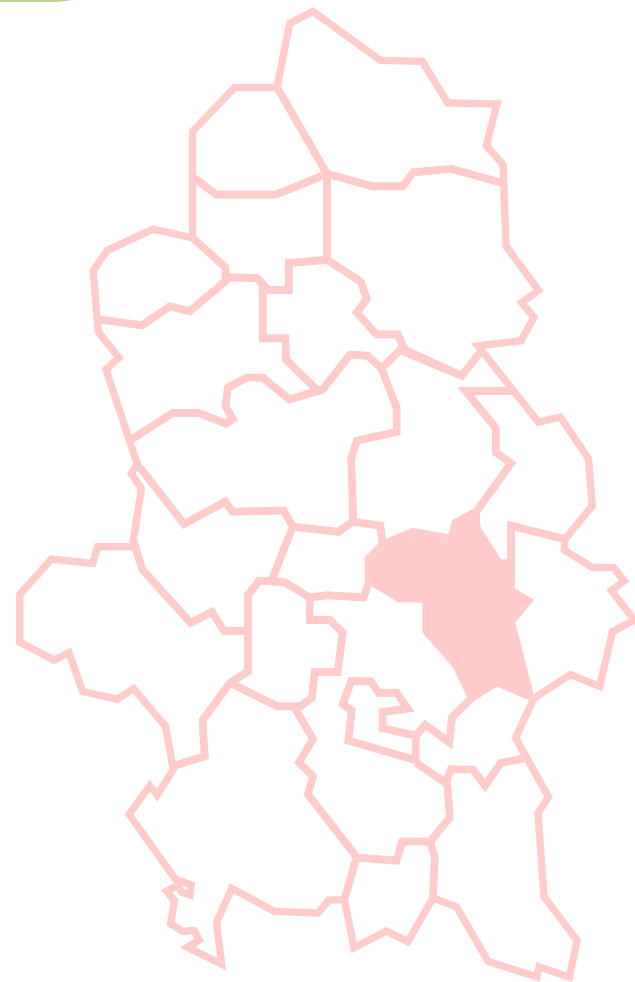
Laukaa - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	18 762
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	18 426 / 18 042
Ikärakenne 2023	
Alle 15 -vuotiaiden osuus väestöstä	21%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	57%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	21%

Lähde: Sotkanet.fi

Koulutustasomittain 2022	377,9
Huoltosuhde, demog. 2023	75,4
Taloudellinen huoltosuhde	143,7

Vahvuudet

- Nuorekas väestörakenne
- Maaseutumainen ja turvallinen elinympäristö, sijainti, luonto, ulkoilu- ja retkeilyreitit
- Hyvät harrastusmahdollisuudet
- Ketterä kuntaorganisaatio
- Toimivat peruspalvelut
- Me-henki/yhteisöllisyys
- Aktiivinen järjestö- ja vapaaehtoistoiminta Vireät kyläyhteisöt
- Kehittyvä elinkeinotoiminta ja vahva yrittäjähenki
- Monialainen yhteistyö erityisesti lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Uhat

- Nuorten aikuisten syrjäytyminen
- Syntyvyyden lasku ja ikääntyvän väestön kasvu
- Talouden heikkeneminen
- Työttömyyden lisääntyminen
- Kuntalaisten peruspalvelujen heikentyminen
- Digiajan tuomat haasteet hyvinvoinnille
- Eriarvoisuuden lisääntyminen
- Yksinäisyys
- Päihde- ja mielenterveysongelmien kasvu
- Elintapasairauksien kasvu

Heikkoudet

- Heikentynyt kuntatalous ja vähäiset työntekijäresurssit
- Väestön ja palvelujen jakautuminen neljään eri taajamaan - alueelliset erot esim. palvelujen saatavuudessa
- Huonot kulkuyhteydet kunnan sisällä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen rakenteiden keskeneräisyys

Mahdollisuudet

- Kehittyvä elinkeinotoiminta
- Matkailukohteiden brändäys
- Kunta- ja alueyhteistyön vahvistuminen
- Järjestöyhteistyön edelleen kehittäminen
- Modernien ja monikäyttöisten tilojen hyödyntäminen
- Kulttuurihyvinvoinnin vahvistaminen
- Kuntalaisten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien vahvistaminen
- Elämäntapaohjauksen lisääminen

Erityispiirteet

Laukaa on maaseutumainen ja luonnonläheinen kunta, jossa on turvallista asua. Kunta sijaitsee aivan maakuntakeskuksen vieressä. Laukaassa on neljä taajamaa ja lukuisia elinvoimaisia kyliä. Joka taajamassa on nykyaikaiset tilat varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kirkonkylällä aina toisen asteen opintoihin saakka. Perusopetuksen kouluverkko on edelleen laaja. Taajamissa on liikunta- ja urheilupuistoja, alueella aktiivista yrittäjyyttä ja runsaasti harrastusmahdollisuuksia. Väestörakenne on nuorekas, lapsia, nuoria ja lapsiperheitä on runsaasti. Kunnassa on aktiivisia seura-, järjestö- ja vapaaehtoistoimijoita, ja yhteistyössä tuotetaan paljon erilaisia tapahtumia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Kaikille mahdollisuus osallisuuteen
- Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut
- Hyvät arkiympäristöt
- Päätöksenteolla vaikuttavuutta.

Lisätietoja: Anu Kaasalainen, p. 040 640 1771,
anu.kaasalainen@laukaa.fi

Laukaa - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Laukaa	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	7	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,5	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	4,2	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	5,6	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	13,2	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	1,1	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	99,4	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä? (2023)	4,2	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Laukaa	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	45,8 53,9	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	56	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	21,9 26,1	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	96	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	34,4 32,7 21,6	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

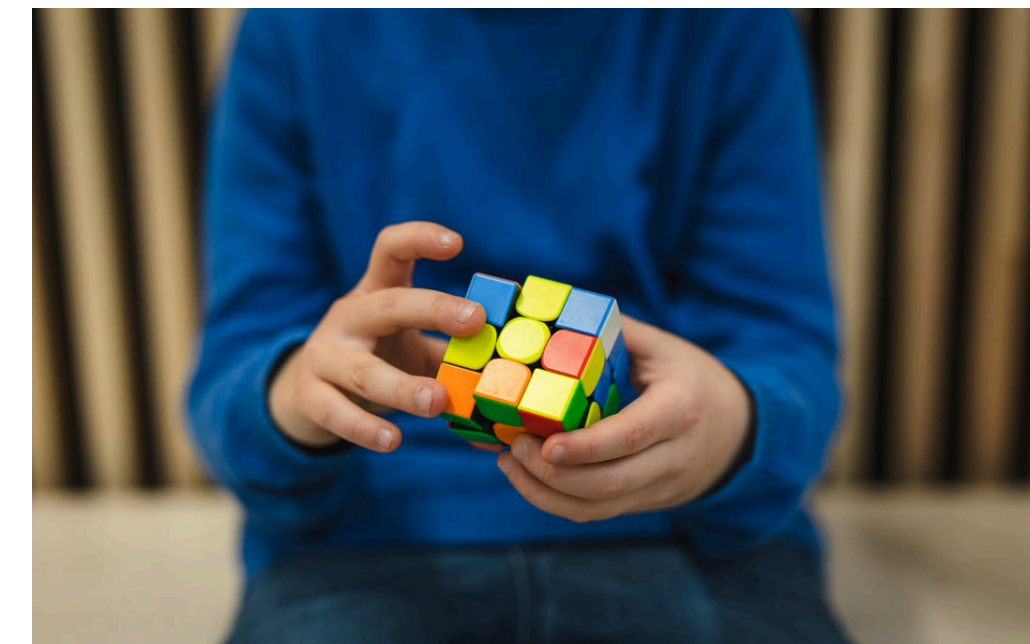
Laukaa - Tilastot

Arjen turvallisuus	Laukaa	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2.vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	13,6 10,2 -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2.vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	17,3 -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	17,9	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	87,4	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	42,9	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi

	Laukaa	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	17,4 -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	89,5 67,4 65,7 75,9	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	1,7	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	10	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	24,7 -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	21,4 19,5 20,3	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiiniuotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	4,3 27,5 2,8	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	63	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

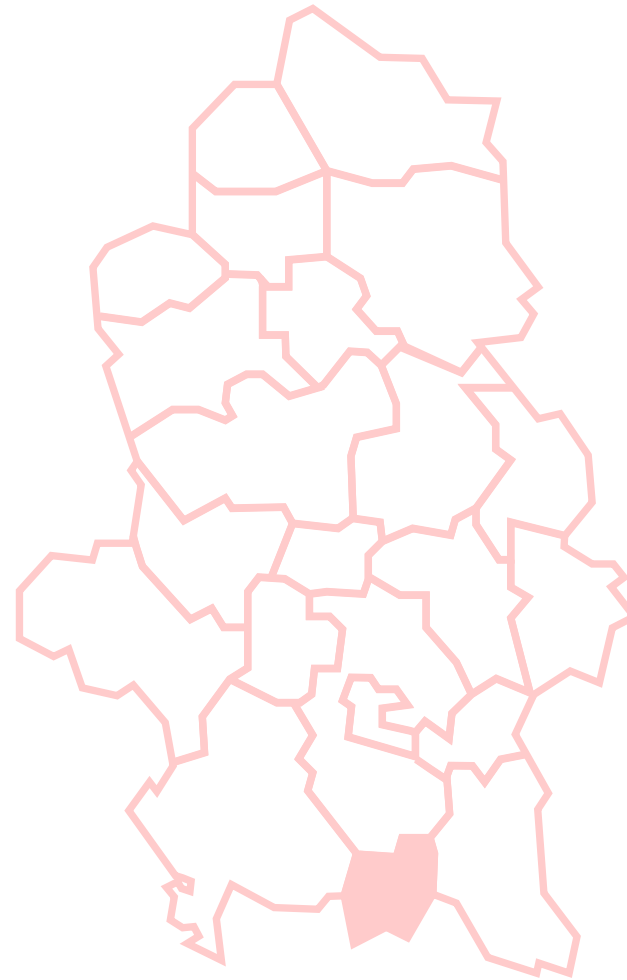
- Lapsiperheitä yhteensä 2262 ja lapsiperheen keskikoko 4,08. Lapsiperheiden osuus kaikista perheistä on 44 %. (Tilastokeskus, StatFin 31.12.2023)
- Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä kasvanut: vuosi 2021 606, vuosi 2022 559 ja vuosi 2023 777 (THL, Sotkanet)
- Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-24-vuotiaiden lasten määrä, % vastaavan ikäisestä väestöstä, on pysynyt stabiilina: vuonna 2021 1,0 %, vuonna 2022 0,9 % ja vuonna 2023 0,9 %. Eniten sijoituksia laitoksiin 60,8 %. (THL, Sotkanet)
- Laukaan yrittäjähdistysten antama kokonaisranking-arvosana nousussa, vuonna 2022 2.91 ja vuonna 2024 3.21 (Kuntabarometri 2024)
- HYTE-kerroin noussut tasaisesti: vuosi 2021 58, vuosi 2022 59 ja vuosi 2023 63 (THL, Sotkanet)

Luhanka - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	704
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	707/719
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	9%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	47%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	44%
Koulutustasomittain 2022	288,2
Huoltosuhde, demog. 2023	110,8
Taloudellinen huoltosuhde	180,2

Lähde: Sotkanet.fi

Vahvuudet

- Järjestö/seura yhteistyö (vapaaehtoistyö) -> Yhdessä tekeminen ja kehittyminen
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen pienten ryhmäkokojen tuomat etuudet (yksilöllisyys, ym.)
- Pieni kunta -> tunnetaan kuntalaiset ja tarpeet
- Pienen organisaation joustavuus ja ketteryys

Heikkoudet

- Pieni kunta -> (pienet resurssit)
- Vapaaehtoiset/seuratoimijat ikääntyvät -> vapaaehtoiset vähenevät

Uhat

- Kuntien yhä laajenevat velvollisuudet ja työn määrän lisääntyminen (kunnan vähäinen henkilöstö!)
- Yhteistyön puute (naapurikunnat, HVA, SRK yms.)
- Rahoitus

Mahdollisuudet

- Laajempi yhteistyö ja yhdessä tekeminen (HVA, kunta, srk ja yhdistykset/seurat) tuottaisi kuntalaisille ja koko hyvinvointialueen asukkaille hyvinvointia, turvallisuutta sekä edistäisi kokonaisvaltaista terveyttä.

Erityispiirteet

Naapuriapu ja vapaaehtoistyö! Järjestöt/seurat ja yhdistykset osallistuvat ja mahdollistavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen. Kunnan pienuuden vuoksi kaikki hyvinvoinnin indeksit ei ole saatavilla

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Osallisuuden edistäminen
- Hyvinvointia edistävät lähipalvelut
- Hyvä, liikunnallinen, toimintakykyinen ja turvallinen arki kaikenikäisille
- Lapsi- ja perhelähtöiset palvelut

Luhanka - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Luhanka	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	-	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	-	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	4,8	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	8,6	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	19,4	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	120,8	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	5,2	4,3 / 4,1

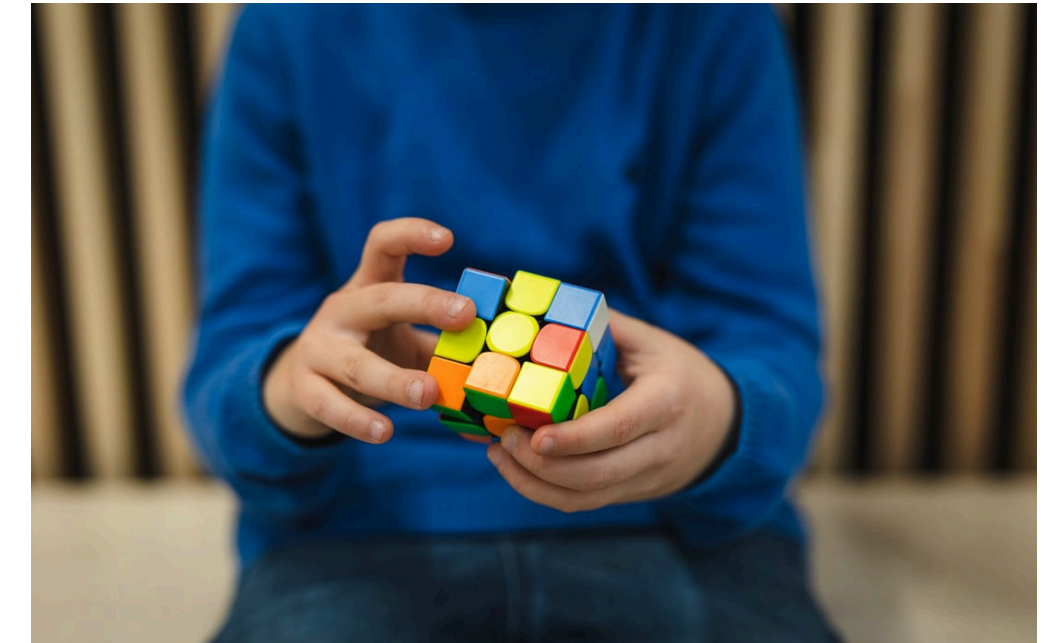
Liikunnalliset elämäntavat	Luhanka	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	-	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	25 uusi 2024 -> 69	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	-	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	-	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	-	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Lähde: Sotkanet.fi

Luhanka - Tilastot

Arjen turvallisuus	Luhanka	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	22,7	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	157,9	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	43	45,0 / 45,3

Mielen hyvinvointi	Luhanka	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	- - - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	-	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	53	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Huomioitavia asioita on lasten – ja nuorten osuus kunnassa nousussa
Hykari hankeessa mukana olo on tuottanut paljon iloa ikääntyneille yksin asuville. Kiitos tästä Luhangan Martoille!
TEA viisarin reipas nousu liikunnan osalta kuuluu myös ilon aiheisiin. Tämä ollut mahdollista myös vain urheiluseurojen ja yhdistysten aktiivisella toiminnalla kunnassa.
Huoli vastaavasti herää syrjäytymisen ja työttömyyden puolelta -> vaatii seurantaa ja toimia jatkossa.

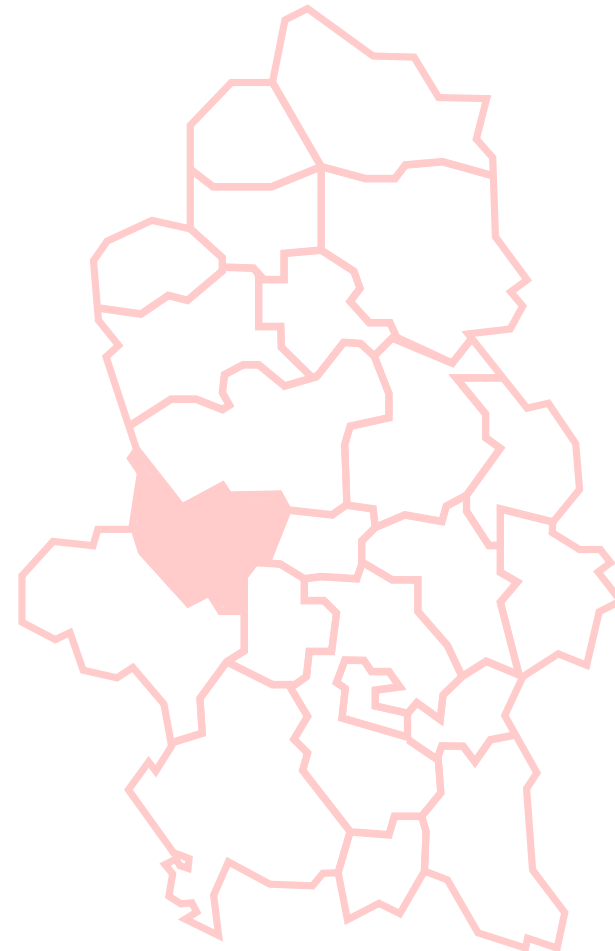

Multia - Kuntakortti

Väestömäärä	1430
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	1271 / 1 154
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	12%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	48%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	39%
Koulutustasomittain 2022	292,8
Huoltosuhte, demog. 2023	107,2
Taloudellinen huoltosuhte	190,7

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Vahvuudet

- Vahvat juuret eli kotiseuturakkaus, luonnonläheisyys ja työpaikkojen omavaraisuus yritysten kautta
- Toiminnan toteuttamisessa näkyvät joustavuus, toimivat käytänteet sekä yhteisöllisyys
- Maksuton varhaiskasvatus.
- Sinervän koulun ainutlaatuinen kerho- ja siestakulttuuri

Uhat

- Väestön väheneminen ja vanheneminen
- Syntyvyys ja lapsitalanne tulevaisuudessa, mistä uusia asukkaita?
- Taloudellinen huoltosuhte on jo nyt korkea
- Terveystuotepalvelujen vienti kauemmas asukkailta, joilla ei ole omaa autoa
- Yritystoiminnan väheneminen kunnassa tai poismuutto
- Nuorten liikkumattomuus, joka johtaa erinäisiin lieveilmiöihin

Heikkoudet

- Julkisen liikenteen puuttuminen
- Pienissä yksiköissä (pk, koulu) poissaolot haavoittavat arjen toimintaa ja valtakunnalliset rekrytointihaasteet näkyvät myös Multiassa. Sijaisten ja ajoittain myös koulutetun henkilöstön rekrytointi on haastavaa mm. sijainnin vuoksi
- Luokiteltu kriisikunnaksi
- Kunnan virkamiehet jo vähissä sekä vaihtuvuus ollut viime vuosina suurta. Toimivuus uhattuna

Mahdollisuudet

- Yrittäjähenkisyyden kautta uusien yritysten ja kuntalaisten houkuttelu kuntaan
- Luonnonrauha ja erämaamatkailu
- Pienenä ja tiiviinä kuntana on mahdollista yhdistää voimia aikaisempaa enemmän ja saada näkyvää aikaan, kunhan saadaan kaikki toimijat sekä asukkaat puhaltamaan yhteen hiileen
- Vahvuudet ja ominaispiirteet vielä vahvemmin näkyväksi sekä kestävä elämäntavan mukaisten arvojen juurruttaminen kunnan toimintaan
- Lähikouluajatuksen tukeminen ja kehittäminen

Erityispiirteet

- Keski-Suomen pienin väestötiheys (1,92 as./km²) eli vähän ihmisiä isolla alueella.
- Pieni ja yhteisöllinen kunta, jossa on hyvä tekemisen meininki.
- Ihmiset tuntevat hyvin toisensa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen oikea-aikaisilla palveluilla sekä syrjäytymisen ehkäisy
- Liikunnallisen elämäntavan ja osallisuuden vahvistaminen eri ikäryhmissä
- Ikääntyvien kotona pärjäämisen ja hyvinvoinnin tukeminen
- Kestävän kehityksen ja kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistäminen

Lisätietoja: Sami Jylhä, 040-3016203, sami.jylha@multia.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

Multia - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Multia	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	8,5	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,3	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	4,3	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	8,5	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	-	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	119,7	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	4,6	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Multia	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	- 40	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	37	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

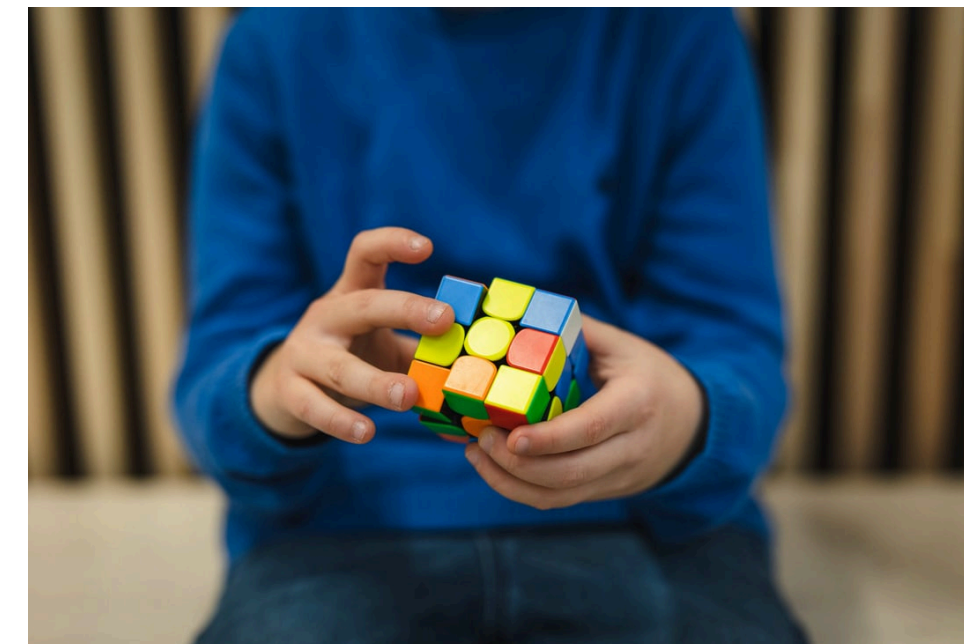
Lähde: Sotkanet.fi

Multia - Tilastot

Arjen turvallisuus	Multia	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	16,9	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	123,9	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	44,3	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Multia	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	- - - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenrenteyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	43	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

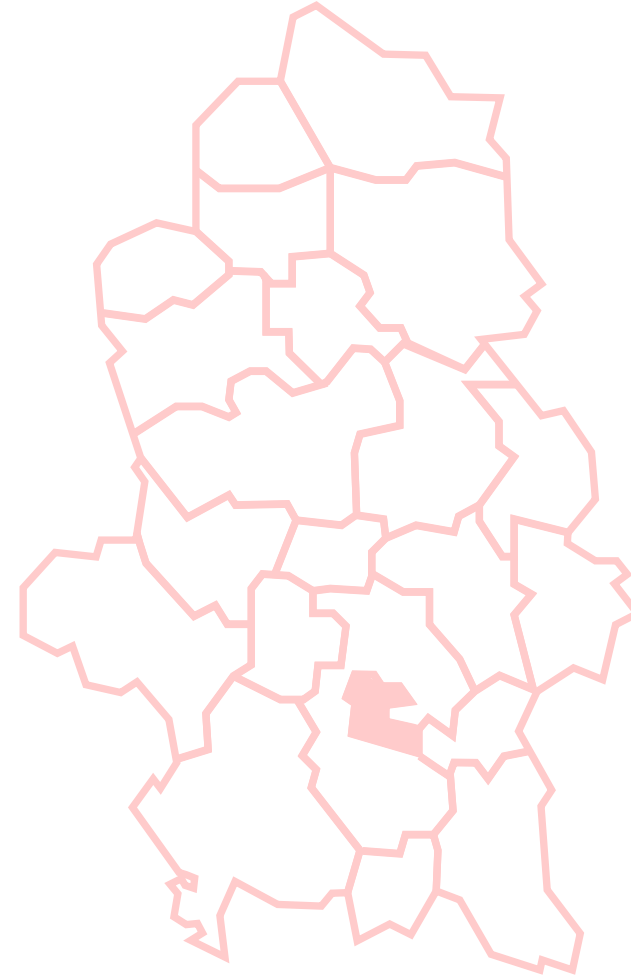
-

Muurame - Kuntakortti

Väestömäärä	10 551
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	10 942 / 11 181
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	20%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	59%
65 vuotta täytäneiden osuus väestöstä	20%
Koulutustasomittain 2022	449,5
Huoltosuhte, demog. 2023	68,2
Taloudellinen huoltosuhte	126,9

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Lähde: Sotkanet.fi

Vahvuudet

- Vakaa talous
- Hyvä työssäkäyntialue
- Toimivat yksityiset ja julkiset lähipalvelut
- Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyys
- Kehitysmuotoinen ilmapiiri
- Yhteisöllisyys
- Toimiva järjestöyhteistyö kaikilla osa-alueilla

Heikkoudet

- Kaavoituksen ajantasaisuus (tonttitarjonnan turvaaminen)
- Maanhankinta
- Matala työpaikkaomavaraisuus
- Ikääntyneiden monipuolinen asuntotarjonta
- Ehkäisevä työ (päihde, yksinäisyys jne.)
- Henkinen kriisinkestävyys

Uhat

- Kuntatalouden heikkeneminen
- Kunnan veto- ja pitovoiman heikkeneminen
- Työvoiman saatavuus

Mahdollisuudet

- Uudistuva elinkeinorakenne
- Uuden innovointi
- Hyvä asuinpaikka lapsiperheille
- Paluumuuttajat (nuoret aikuiset)
- Monipuoliset maa-alueet
- Monimuotoiset asumispalvelut
- Kaunis luonto ja sen hyödyntäminen

Erityispiirteet

Ihanteellinen sijainti Keski-Suomessa. Yrittäjämyönteinen myös tutkitusti, panostus yrittäjien tukemiseen ja yhteistyöhön. Koulutettu väestö (korkea äänestysprosentti)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Lasten ja nuorten pahoinvoinnin vähentäminen
- Liikuntamahdollisuudet (investoinnit liikuntapaikkoihin)
- Kulttuuritarjonta
- Osallisuus ja vapaaehtoistyö

Lisätietoja: Jukka Koivisto, 040 193 2268,
jukka.koivisto@muurame.fi

Muurame - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Muurame	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	8	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	0,8	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	3,3	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	4,5	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	7,6	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	0,6	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	86,6	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	3,6	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Muurame	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVEI-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	28,7	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	55	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	-	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	43,9 27	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Muurame - Tilastot

Arjen turvallisuus	Muurame	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16,4 11,4 -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	34,1 -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	17,3	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	81,7	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	40,7	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Muurame	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	19,2 -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	88,6 66,5 -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	1,9	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	12,7	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	17,4 -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	9,5 -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2023	78	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa (%), ind 4824 / 1514 / 3913. Määrä kasvanut vuosi vuodelta, yläkoulussa lisääntynyt pahoinvointi näkyy:
4.-5. luokkalaisista: Koko maa 8,6 / Keski-Suomi 8,3 / Muurame 8,9
8.-9. luokkalaisista: Koko maa 7,9 / Keski-Suomi 7,8 / Muurame 10,3
Lukion 1.-2. luokkalaisista: Koko maa 1,7 / Keski-Suomi 1,5 / Muurame 1,6

Muut huomioitavat asiat:

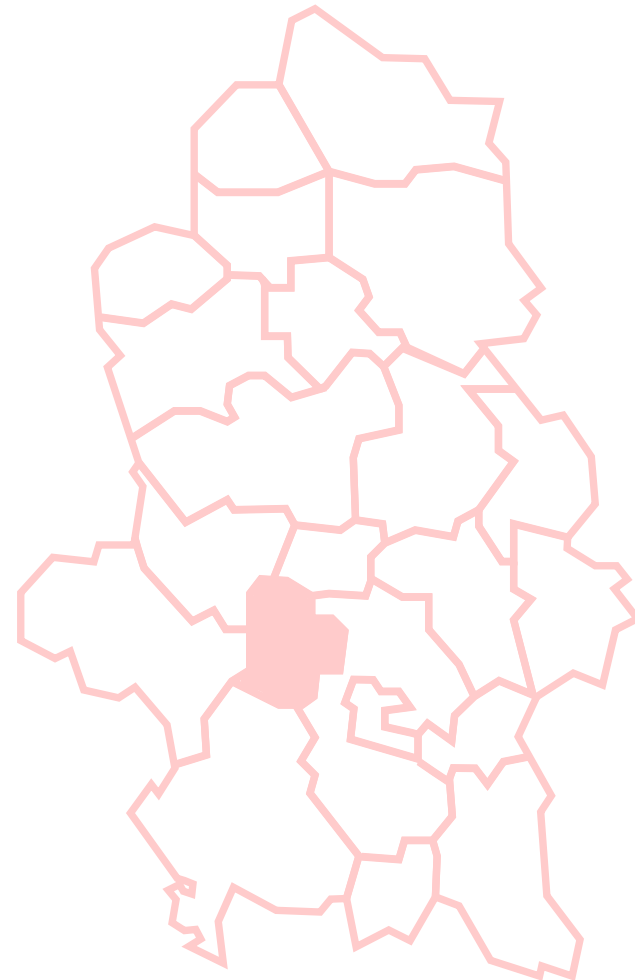
Asukkaiden henkinen kriisinkestävyyskyky voisi olla parempi
Luottamus kunnan viestintään voisi olla korkeampi <-> kunnan viestintää pitäisi kehittää

Petäjävesi - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	3596
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	3289 / 3100
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	17%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	57%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	26%
Koulutustasomittain 2022	365,8
Huoltosuhde, demog. 2023	75,3
Taloudellinen huoltosuhde	147,2

Lähde: Sotkanet.fi

Vahvuudet

- Hyvät lakisääteiset peruspalvelut
- Yhteisöllisyys
- Turvallisuus
- Järjestöyhteistyö
- Monipuoliset kulttuuripalvelut
- Laadukkaat ja maksuttomat liikuntapaikat
- Toimivat liikenneyhteydet

Heikkoudet

- Talous
- Kapea organisaatio
- Työpaikkaomavaraisuus

Uhat

- Väestön ikääntyminen
- Palveluiden väheneminen
- Alhainen koulutusaste
- Matala tulotaso
- Muuttoliike kaupunkiin

Mahdollisuudet

- Sijainti
- Lapsien osuus väestöstä
- Yhteistyö naapurikuntien kanssa

Erityispiirteet

Työpaikkaomavaraisuus on alhainen, pendelöinti lähikuntiin, lasten ja nuorten osuus väestöstä suurempi kuin K-S keskimäärin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Mielen hyvinvointi
- Terveelliset elämäntavat
- Viihtyisä ja turvallinen Petäjävesi
- Taide ja kulttuuri hyvinvointia lisäävinä tekijöinä

Lisätietoja: Sami Jylhä, 040-3016203,
sami.jylha@multia.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

PETÄJÄVESI

Petäjävesi - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Petäjävesi	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	5	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,6	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	4,5	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	6,6	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	12,7	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	109,8	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	3,3	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Petäjävesi	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	24,4 45,1	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	40	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	42	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	11,4 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Petäjävesi - Tilastot

Arjen turvallisuus	Petäjävesi	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	12,8 9,2 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	19,8 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	16	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	113,2	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	47,6	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Petäjävesi	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	22,5 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	88 70,1 - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	2,3	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	8,1	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	30 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	19,5 - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	8,8	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	42	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

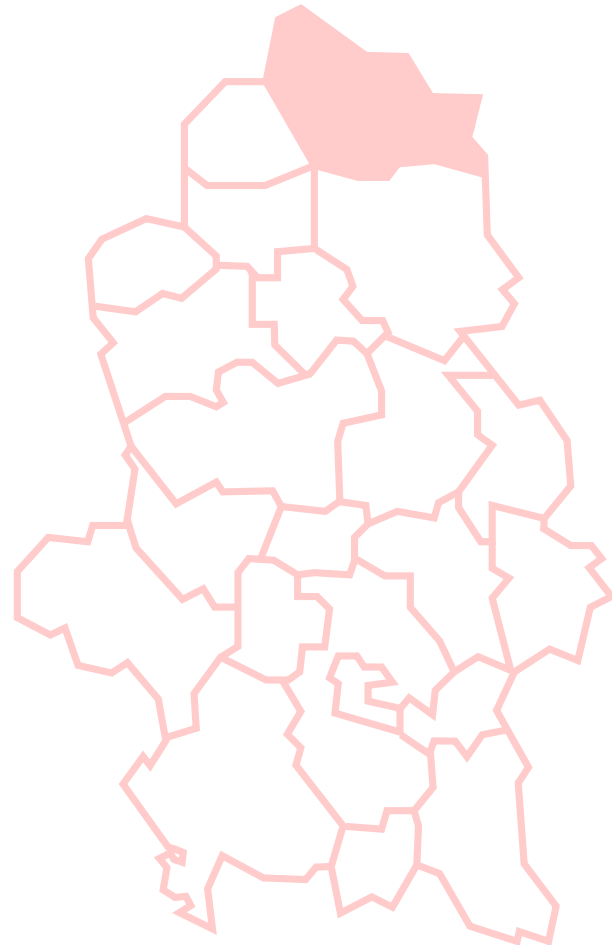
-

Pihtipudas - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	3 739
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	3 357/3 047
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	13%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	52%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	35%
Koulutustasomittain 2022	276,2
Huoltosuhde, demog. 2023	93
Taloudellinen huoltosuhde	175,5

Lähde: Sotkanet.fi

Erityispiirteet

Pihtipudas on sijainniltaan pohjoisinta Keski-Suomea. Kunta on maantieteellisesti laaja ja harvaan asuttu, sekä maakunnan reuna-alueilla kaukana maakuntakeskuksen palveluista. Koulutustaso on matala ja yli 65-vuotta täyttäneiden osuus suuri. Huoltosuhde on maakunnan keskitasoa korkeampi.

Vahvuudet

- Turvallinen ja maanläheinen asuinympäristö
- Monipuoliset vapaa-ajan palvelut
- Hyvin resursoitunut opetus- ja kasvatustaloudet
- Sijainti valtavyöhykkeellä (E4)
- Aktiivinen järjestö- ja kyläyhdistystoiminta
- Aktiivinen hanketoiminta
- Runsas kesäasutus

Uhat

- Väestön ikärakenteen muutos
- Alhainen syntyvyys
- Kuntatalouden epävarmuustekijät
- Epävarmuus uuden edessä ja muutosvastarinta
- (Sote-)palvelujen karkaaminen kuntakeskuksesta

Heikkoudet

- Kuntaorganisaation kehittäminen muutosten keskellä (TE24)
- Omien vahvuuksien ja kunnan vetovoimatekijöiden tunnistaminen uusien asukkaiden houkuttelemiseksi
- Koulutetun työvoiman saatavuus
- Koulutusmahdollisuudet kaukana

Mahdollisuudet

- Uusiutuvan energian mahdollisuudet kunnan elinvoiman lisääjänä
- Monipaikkaisuus ja kesäasukkaiden aktivointi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Kuntalaisten oma-aloitteinen (omaehtoinen) terveyden ja hyvinvoinnin huolehtiminen
- Kuntalaisten osallisuus, kuuleminen ja vaikuttaminen
- Kärjestöjen osallisuus
- Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy
- Työllisyyden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy
- Nuorten hyvinvointi

Lisätietoja: Elsi Paananen,
Hyvinvointikoordinaattori, 040714388,
elsi.paananen@pihtipudas.fi (yhteystenhenkilö
kunnassa)

Pihtipudas - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Pihtipudas	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	10,6	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	0,9	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	5	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	9,9	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	4,6	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	146,3	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	4,8	4,3 / 4,1

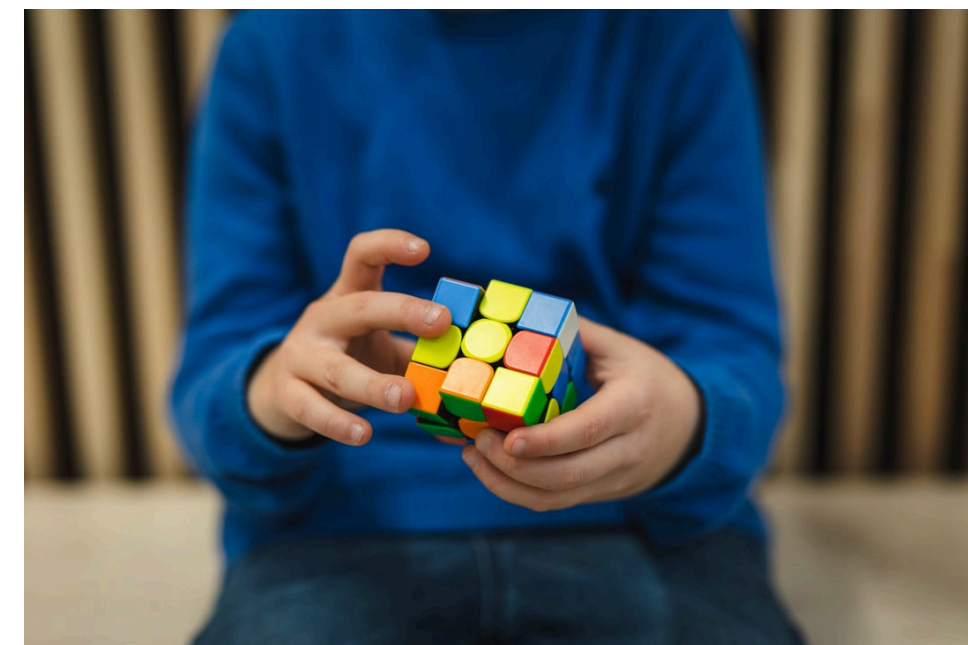
Liikunnalliset elämäntavat	Pihtipudas	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	32,6 61,9	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2022	63	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	24,1 27,3	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	90	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	30,8 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Pihtipudas - Tilastot

Arjen turvallisuus	Pihtipudas	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	13 10,2 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	21,1 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	22,2	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	172,7	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	43,8	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Pihtipudas	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	20 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	94,2 55,3 - 57,6	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	2,8	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	22,7	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	35,7 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	18,9 - 24,2	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	41	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

-

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

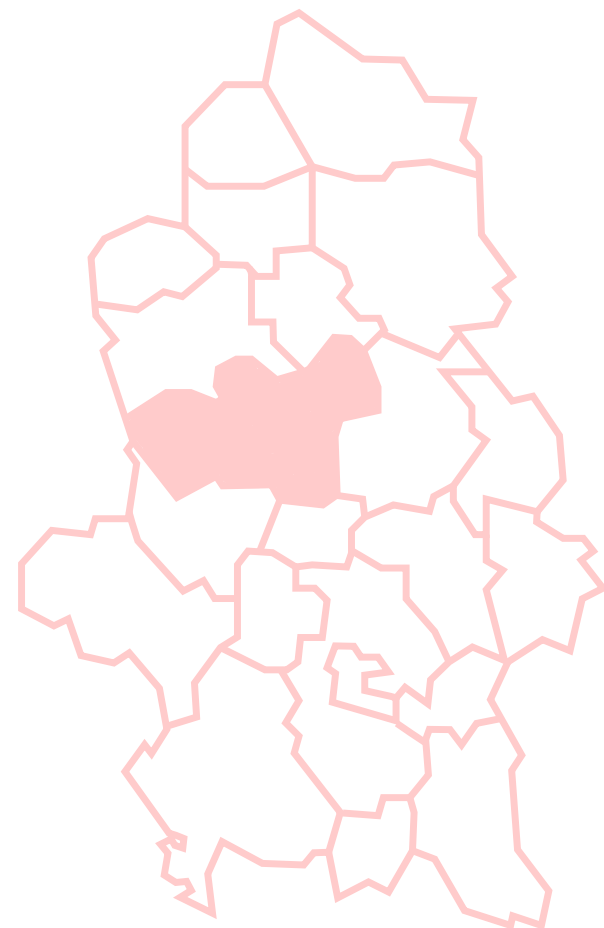
Pihtipudas

Saarijärvi - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	8734
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	8147/7490
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	12%
16-64-vuotiaiden osuus väestöstä	52%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	36%
Koulutustasomittain 2022	302,3
Huoltosuhde, demog. 2023	93
Taloudellinen huoltosuhde	195

Lähde: Sotkanet.fi

Erityispiirteet

Kaupungilla hyvät liikunnanolosuhteet, paljon harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia. Luontokohteiden hyödyntämisessä potentiaalia perheiden ja lasten liikunnallisen elämäntavan tukemisessa.

Oppimisympäristö ja puitteet ovat kunnossa. Lasten määrä vähenee, mutta tuen tarve kasvaa. Haasteita perheiden palveluihin pääsystä, painotettava ennaltaehkäisyä ja yhteistyötä.

Työttömyys ja syrjäytyminen aiheuttavat huolta. Työvoiman kohtaam-ongelmia.

Ikääntyvien osuus korkea. Huoli ikääntyvien palveluista hyvinvointialueen sopeuttaessa omaa toimintaansa mm. omaishoidontuki. Elintapasairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon panostettava.

Vahvuudet

- Aktiivinen paikallisyhteisö, kyläyhteisöt ja järjestötoiminta (tekemisen meininki)
- Asuntojen maltilliset hinnat ja hyvä tonttitarjonta
- Monipuoliset ulkoilumahdollisuudet
- Hyvät kauppapalvelut
- Monipuolinen kulttuuri- ja vapaa-ajantarjonta
- Uusi koulu ympäristöineen aktivoi lapsiperheitä ja nuoria
- Viihtyisät ja turvalliset asuinalueet
- Ikääntyvien palvelut keskustassa samalla asuinalueella
- Mahdollisuus lisätä yhteisöllistä asumista/Omatoimi
- Puhdas luonto ja sen tuomat vapaa-ajanmahdollisuudet

Uhat

- Yksinäisyys ja syrjäytyminen
- Työttömyyden edelleen lisääntyminen
- Väestön ikääntyminen ja palveluiden väheneminen/etääntyminen
- Lasten ja nuorten mielenhyvinvoinnin haasteet ja entisestään vaikeutunut hoitoon pääsy
- Perheiden, lasten ja nuorten monialaiset arjen haasteet
- Digitaalisten palveluiden lisääntyminen, joka saattaa jättää osan kuntalaisista syrjään
- Tietoturva osaaminen/palvelut etäällä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Liikunnasta ja kulttuurista hyvinvointia
- Mielen hyvinvointia tukevat toimintamallit
- Turvallinen ja aktiivinen arkiympäristö
- Osallisuus ja yhdessä toimiminen

Heikkoudet

- Pitkät matkat ja osin heikkokuntoiset tiet
- Palvelut etäällä
- Sote-palveluiden siirtyminen kauemmas
- Palveluihin pääsemisen haasteet, joka saattaa aiheuttaa hoitovajetta
- Henkilöstövaje sotepalveluissa
- Taksipalveluiden ja julkisen liikenteen vähäisyys
- Osalla kylistä laajoja katvealueita ja huonoja yhteyksiä (puhelin, tietoliikenne)
- Osa väestöstä jää kotiin syrjäytyä ja kokee yksinäisyyttä

Mahdollisuudet

- Yhdessä toimiminen, yhteisöllisyyden ja järjestötoiminnan edelleen vahvistaminen (osallisuus)
- Toimijoilla yhteinen tilannekuva ja tavoitteet
- Viestinnän monipuolistaminen
- Eri-ikäisten kuntalaisten voimavarojen ja osaamisen hyödyntäminen
- Tiedottaminen tietoturvariskeistä, osaamisen vahvistaminen

Lisätietoja: Anu Kinnunen, 040 553 7989, anu.kinnunen@saarijarvi.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

Saarijärvi - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Saarijärvi	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	10,1	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,6	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	6	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	8,5	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	7,6	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	1,3	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	132,3	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	4,2	4,3 / 4,1

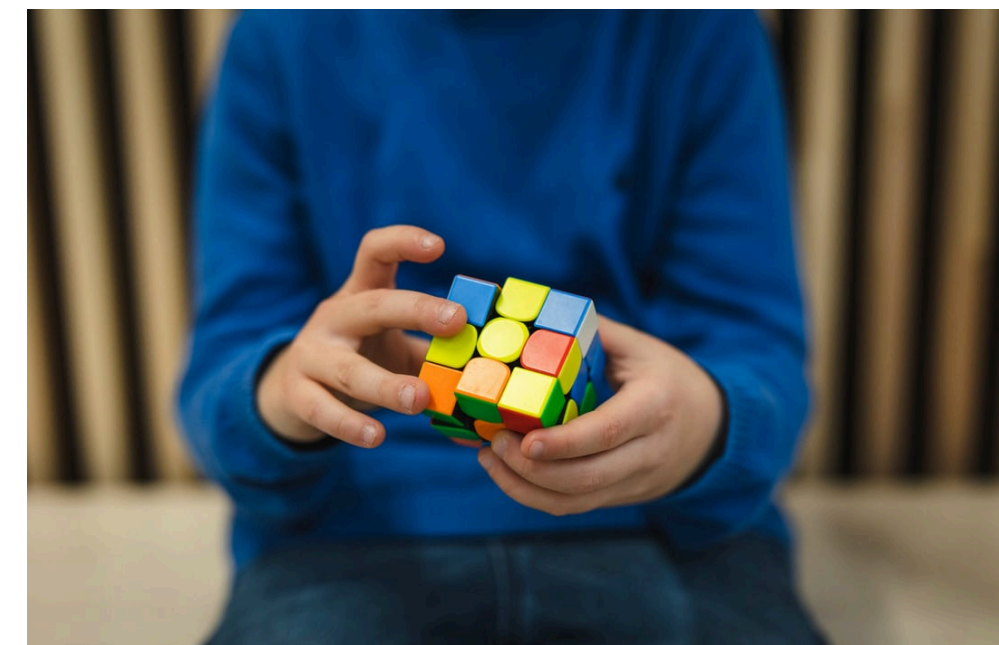
Liikunnalliset elämäntavat	Saarijärvi	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	45,6 56,1	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	55	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	26,7 28,4	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	92	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	27,6 34,7 29,7	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Saarijärvi - Tilastot

Arjen turvallisuus	Saarijärvi	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	13 10,2 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	21,1 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	22,2	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	172,7	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	43,8	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Saarijärvi	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	24,4 15,3 23,4	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	83,3 66 68,6 71	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,4	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	15,3	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,9 24,3 30,2	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25,9 27,4 21,9	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	4,3 20 1,6	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	80	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

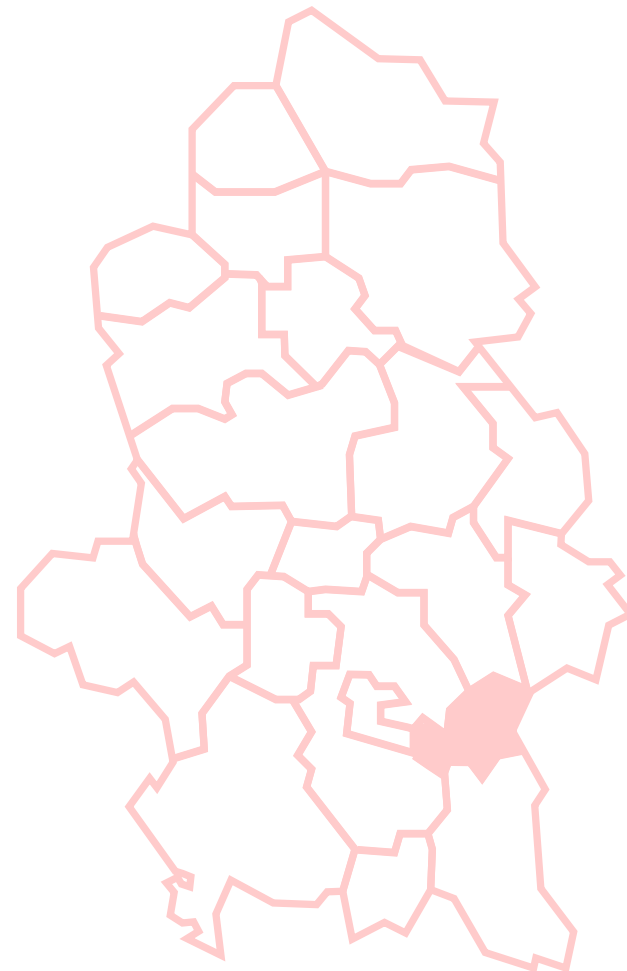
-

Toivakka - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Soikanet.fi

Lähde: Soikanet.fi

Väestömäärä	2368
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	2300/2233
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	18%
16-64-vuotiaiden osuus väestöstä	53%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	30%
Koulutustasomittain 2022	342,9
Huoltosuhde, demog. 2023	90
Taloudellinen huoltosuhde	158,8

Erityispiirteet

Toivakassa yhdistyvät luonnonläheinen asuminen ja monipuolinen harrastaminen lähellä Jyväskylää. Toivakan keskustassa ovat palvelut, niin kaupalliset kuin julkisetkin päiväkodista vanhustenhoitoon kävelymatkan päässä toisistaan. Edullisen tonttitarjonnan lisäksi Toivakan kunta tukee perheitä ja kuntaan rakentamista. Meillä on käytössä v. 2024 Raksaraha ja vuoden 2025 alusta Suomen suurin kotihoidontuen kuntalisä Muksuraha.

Vahvuudet

- Hyvä maantieteellinen sijainti
- Elinvoimaiset kylät sekä yhtenäiskoulun lisäksi toimiva vireä kyläkoulu
- Turvallisuus, aito yhteisöllisyys ja yhteen hiileen puhaltaminen
- Hyvät luontoliikuntamahdollisuudet
- Korkea työllisyysprosentti
- Kolmas sektori tekee aktiivista ja laadukasta hyvinvointityötä
- Kunnan kokoon nähden riittävät vapaa-ajanpalvelut eri palveluntarjoajilta
- Pienen kunnan ketteryys (esim. lupa-asiat)
- Kuntalaisten mielestä Toivakassa parasta on turvallisuus, ulkoilu, luonto, Päijänne, hiljaisuus, yhteisöllisyys ja ystävälliset ihmiset
- Laadukkaat kunnan peruspalvelut, varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut

Uhat

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden häviäminen
- Sijainti Jyväskylän lähellä, loputkin palvelut karkaavat sinne
- Kolmannen sektorin haavoittuvuus
- Tekijät loppuvat eri sektoreilla kesken ja kuormittuvat liikaa
- Samat haasteet kuin muuallakin: esim. kuntalaisten liikkumattomuus / vähäinen liikunta haasteena
- Omaehtoiseen toimintaan nuorten liikuntapaikat vähäiset. -> ei saada nuoria liikkumaan omaehtoisesti ja fyysisen ja psyykkisen terveyden haasteet kasvavat
- Nuorten oleskelupaikat ovat vähäiset. -> pahoinvointi näyttäytyy erilaisilla nuorten epävirallisilla areenoilla aiheuttaen erilaisia uhkia
- Maahanmuuttajia vähän -> monikulttuurisuus säilyy vieraana ja jopa pelottavana

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Lasten ja nuorten osallisuuden ja kuuntelemisen turvaaminen
- Lasten ja nuorten liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin tukeminen
- Hyvinvointisuunnittelussa ja -raportoinnissa huomioidaan eri väestöryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Heikkoudet

- Eri organisaatioiden haavoittuvuus henkilöresurssin ja vastuiden kasautumisen vuoksi
- Ohjatun liikuntatoiminnan vähäinen tarjonta, soveltavaa liikuntaa ei juurikaan tarjolla
- Vähäiset omaehtoisen liikkumisen paikat ja vapaa-ajan oleskelupaikat nuorille
- Julkiset kulkuyhteydet edelleen heikot parannuksista huolimatta
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöresurssi hvalilla.
- Monenlaiset hyvinvointialueen palvelut eivät ole kehittyneet esim. Seniorikeskustoiminta, senioreiden hyvinvointineuvola
- Pieni koko, pienet resurssit
- Yhdistystoimijoita ei ole isojen paikkakuntien malliin
- Toisen asteen oppilaitosten puute

Mahdollisuudet

- Sijainti Jyväskylän lähellä.
- Alueellinen / kuntarajat ylittävä yhteistyö. Oikeiden yhteistyökumppaneiden kanssa on mahdollista saada paljon aikaa.
- Mahdollisuus reagoida asioihin ketterästi ja nopeasti.
- Lämmin yhteisöllisyys ja pienen kunnan edut houkuttavat muuttajia.
- Potentiaalia on kasvaa elinvoimaisena ja veto- sekä pitovoimaisena kuntana. Alhainen työttömyysprosentti verrattuna muihin Keski-Suomen kuntiin kertoo osaltaan kunnan elinvoimaisuudesta

Lisätietoja: Satu Korhonen, 040 192 7817, satu.korhonen@toivakka.fi

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

TOIVAKKA

Toivakka - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Toivakka	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	7,9	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	0,6	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	3,6	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	6,3	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	-	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	103,7	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	3,7	4,3 / 4,1

Lähde: Sotkanet.fi

Liikunnalliset elämäntavat	Toivakka	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	34,4 41,4	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	18	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksia koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	100	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	10,6 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

TOIVAKKA

Toivakka - Tilastot

Arjen turvallisuus	Toivakka	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	11,5 - - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	14,9 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	19,3	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	87,9	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	46,9	45,0 / 45,3

Mielen hyvinvointi	Toivakka	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	88,5 62,2 - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	1,9	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	-	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,4 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	17,4 - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	- - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	39	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä (ind. 3959) ovat olleet parina viime vuonna lähellä kuntien tavoitetilaa ja kuntien vertailussakin tuloksemme on ollut hyvä.

Muut huomioitavat asiat:

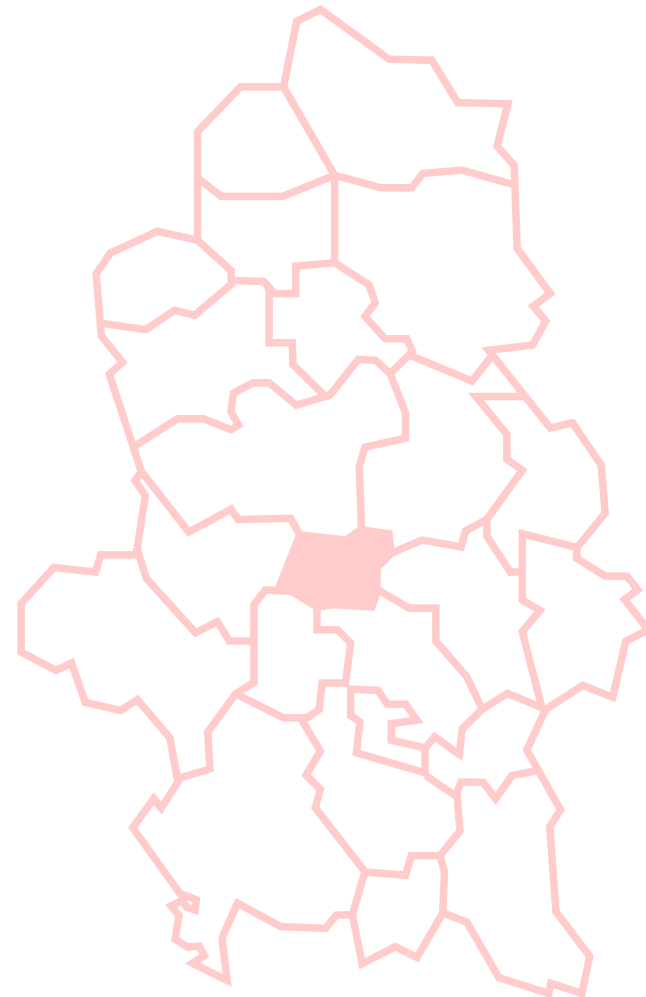
Meillä on hyvin vähän saatavilla olevaa indikaattori- tai kokemustietoa 2. asteen opiskelijoista ja nuorista aikuisista. TEAvisarin osalta/pohjalta on tehty kehittämistä ja sitä jatketaan tulevaisuudessakin.

Uurainen - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	3615
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	3564/3253
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	24%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	55%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	21%
Koulutustasomittain 2022	349,1
Huoltosuhde, demog. 2023	83,4
Taloudellinen huoltosuhde	158,6

Lähde: Sotkanet.fi

Erityispiirteet

Uurainen on energinen kunta, jossa on paljon lapsia ja nuoria. Ympäristö on turvallinen ja rauhallinen. Välitetään toisista ja halutaan muille hyvää. Aktiivinen kunta

Vahvuudet

- Aktiivinen järjestötoiminta ja seuraturat
- Yhteisöllisyys
- Hyvin toimivat terveyskeskus
- Monipuoliset liikuntapaikat ympäri vuoden
- Ikärakenne, lapsia ja nuoria on paljon
- Aktiivista elämää
- Sijainti
- Asiointi on helppoa päättäjiin
- Joustava organisaatio
- Uuraisilta pääsee helposti pois mutta myös takaisin
- Paljon tilaa
- Koulut ovat voimavara, pienet luokat, työstään kiinnostuneet opettajat, hyvä perusopetus

Uhat

- Terveyspalvelujen heikkeneminen, terveysasema pitää säilyttää
- Liikaa yksilösuojaa (ei saa kertoa nimiä)
- Talouden heikentyminen
- Palveluiden väheneminen
- Ilkivalta
- Aktiivien ikääntyminen
- Yleisten tilojen puute (Selmalla kuitattu)
- Rahoituksen (valtio) heikkeneminen
- Kuntaliitokset
- Palvelujen väheneminen
- Nuorilta: Uimahallin puuttuminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Lapsiperheet
- Varojen säilyttäminen
- Viihtyisä ympäristö
- Terveellinen ravinto
- Ystävät

Heikkoudet

- Aktiivisia järjestötoimijoita kaivattaisiin lisää
- Vanhus- ja vammaisneuvostolla ei ole valtaa
- Kuntalaiset hajallaan ympäri kuntaa (välimatkat),
- Ohjaajakapasiteetin rajallisuus
- Pyörätieverkoston puute
- Keskustan sijainti suhteessa asutukseen
- Nuoret lähtevät opiskelemaan muualle peruskoulun jälkeen, koska Uuraisilla ei ole toisen asteen oppilaitoksia
- Pienet resurssit

Mahdollisuudet

- Yhteisöllisen asumisen keskus
- Järjestöjen ja julkisen puolen yhteistyö
- Aktiivinen järjestötoiminta
- Osallistaminen, yhdessä tekeminen
- Paluumuutto
- Tilaa ja puhdas luonto
- Uusien kuntaan muuttaneiden asukkaiden huomioiminen palvelujen suunnittelussa ja päätöksenteossa
- Potentiaalia löytyy
- Nuorilta: Kauppa, pizzeria, Nuokkari,
- Harrastusmahdollisuudet, 4H ansiosta pari kertaa viikossa ilmaiseksi kuntosalille
- Kunnanjohtaja

Lisätietoja: Mari Sivill, puh 040 585 7784,
Mari.Sivill@uurainen.fi

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Uurainen - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Uurainen	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	4,9	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	0,8	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	4,3	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	5,1	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	5,6	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	89,9	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	2,8	4,3 / 4,1

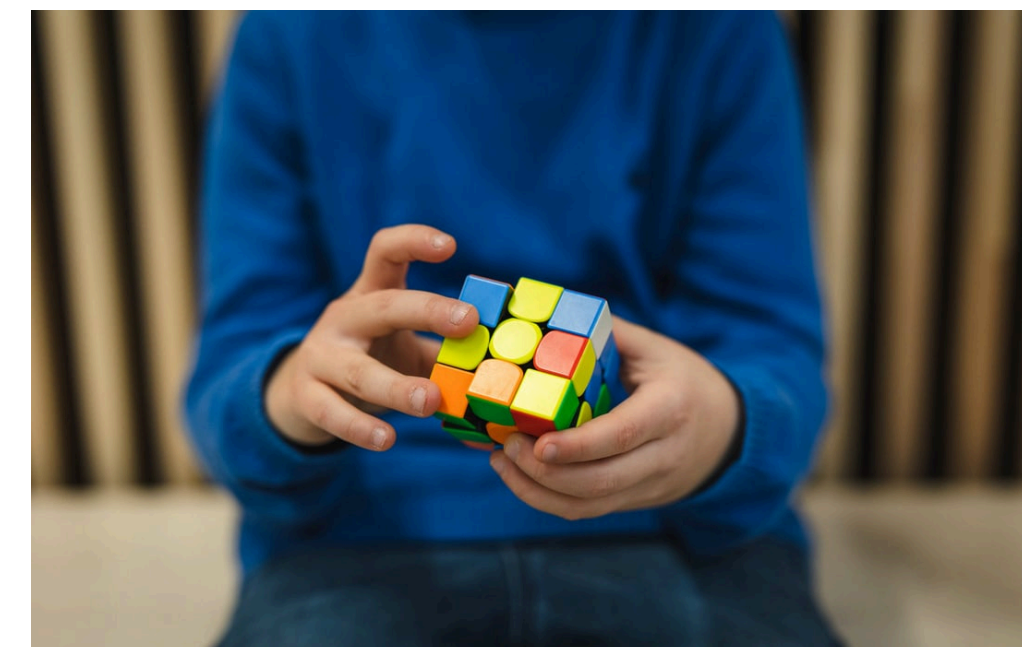
Liikunnalliset elämäntavat	Uurainen	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	27 28,2	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2022	66	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	- -	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	67	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	10,6 - -	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Uurainen - Tilastot

Arjen turvallisuus	Uurainen	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	14,4 6,4 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16,1 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	22,9	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	74,9	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	37,4	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Uurainen	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	9,8 - -	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	86,5 76,7 - -	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	1	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	6,6	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. – 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. – 2. vuoden opiskelijoista (2023)	21,3 - -	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	29 - -	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	2,1 - -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2023	40	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

-

Muut huomioitavat asiat:

-

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

UURAINEN

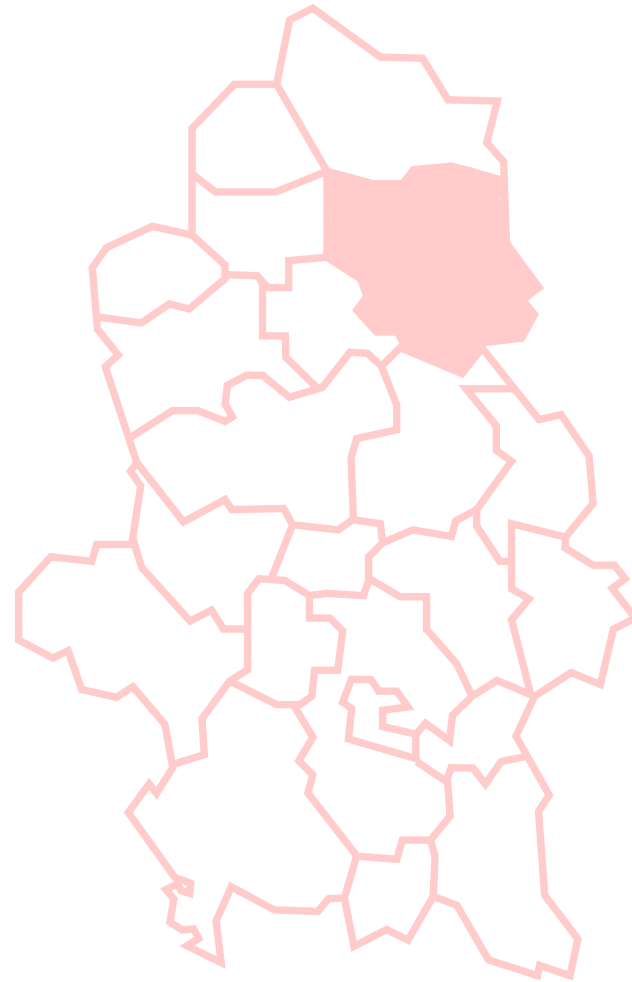
Viitasaari - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	5877
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	5359 / 4914
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	11%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	50%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	39%

Lähde: Sotkanet.fi

Koulutustasomittain 2022	293,3
Huoltosuhde, demog. 2023	101,3
Taloudellinen huoltosuhde	182,6

Vahvuudet

- Hyvät peruspalvelut
- Aktiivinen kansalaisopisto ja kirjasto
- Digikeskus & Lennätin
- Kaupungin hyvä resurssointi hyvinvointityöhön
- Kaupungin sijainti
- Korkea työpaikkaomavaraisuus
- Väestön sairastavuus laskenut
- Monipuoliset liikunta- ja kulttuuripalvelut

Uhat

- Väestörakenne
- Valokuituhankkeen epäonnistuminen
- Palveluiden pysyminen
- Palveluverkon säilyttäminen
- Isojen työnantajien äkilliset rakennemuutokset
- Kuntatalous
- Investointihankkeiden epäonnistumiset

Heikkoudet

- Osaavan työvoiman saatavuus
- Pitkät välimatkat
- Huoltosuhde

Mahdollisuudet

- Aktiivinen järjestökenttä
- Laajat liikuntamahdollisuudet
- Kehittämishalukkuus
- Hankkeet
- Tasapainoinen talouden rakenne
- Suhteellisen vakaa taloustilanne
- Kokemus usean kunnan yhteistoiminnasta
- Myönteinen kuntakuva

Erityispiirteet

Aktiivinen järjestökenttä, kaupungin laajat liikuntapalvelut (mm. uimahalli ja kuntosalit, liikuntaneuvonta, ulkoliikuntamahdollisuudet) ja runsas kulttuuritarjonta, aktiivinen kansalaisopisto ja kirjasto, kyläkydyt sivukyliltä keskustaan, toiseen asteen koulutusmahdollisuudet, maantieteellinen sijainti kahden valtatie risteyksissä ja järven ympäröimänä, ikäihmisten avoin päivätoiminta, perhekeskus, älysalit, pinta-alaltaan laaja kunta, kylät kaukana keskustasta, palveluiden saavutettavuuden haasteet, digitaalisten yhteyksien riittämättömyys, verkkoyhteyksien haasteet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Kaupunkistrategia: päämääränä hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen
- Talousarvio 24: palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen (palvelumuotojen linjaaminen ja kehittäminen), hyvinvointipalveluiden uudelleenorganisointi (kokonaisuuden hallinta)
- Hyvinvointisuunnitelma 21-25: terveyttä edistävien elämäntapojen vahvistuminen, mielenterveysongelmien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy, vanhemmuuden vahvistuminen, osallisuuden edistäminen, yksinäisyyden lieventäminen, kuntalaisten oman vastuun vahvistuminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä

Lisätietoja: Pauliina Koivisto, 0405424443,
pauliina.koivisto@viitasaari.fi
(yhteyshenkilö kunnassa)

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

VIITASAARI

Viitasaari - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Viitasaari	Hyvinvointialue / Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	11,6	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	1,4	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista (2023)	4,9	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiasta 2023	9,6	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	2,7	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	-	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	150	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	6,3	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Viitasaari	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	34,2 38,2	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	70	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	17,9 35,4	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	93	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8 ja 9. luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	27,5 - 17	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Lähde: Sotkanet.fi

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

VIITASAARI

Viitasaari - Tilastot

Arjen turvallisuus	Viitasaari	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	20,5 11,6 - -	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	14,5 - -	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	21,1	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	133,6	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	45,9	45,0 / 45,3

Lähde: Sotkanet.fi

Mielen hyvinvointi	Viitasaari	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	29 - 25,5	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	77,9 56,7 79,1 68,1	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,8	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	13,8	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	29,4 - 21,3	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenferveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	17,9 30,2 36,2	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	2,9 22,7 -	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2023	55	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Huolta herättävä päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Vts: 22,7 / Keski-Suomi: 17,7)
huoltosuhde (Vts: 101,3 / K-S: 64,6)
kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus 8. ja 9. luokkalaisilla (Vts 29 / K-S: 20,6)
kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (Vts 25,5 / K-S 17,8)
kokee terveydentilan keskimääräiseksi tai huonoksi 8. ja 9. luokka (Vts 29,4 / K-S 26)
kokenut vahvaa positiivista mielenferveyttä viimeisen kahden viikon aikana 8. ja 9. luokka (Vts 17,9 / K-S 23,6)
kokenut vanhempien tai muiden huoltajien fyysistä väkivaltaa 4. ja 5. luokka (Vts 20,5 / K-S 11,3)
mielenferveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat (Vts 3,8 / K-S 1,9)
tyytyväinen elämäänsä 4. ja 5. luokka (Vts 77,9 / K-S 86)
tyytyväinen elämäänsä 8. ja 9. luokka (Vts 56,7 / K-S 66,8)
työkyvyttömyyseläkettä saavat 16-64 vuotiaat (Vts 9,6 / K-S 5,7)
Mielenferveyden tukeminen yleinen teema tulevina vuosina

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

VIITASAARI

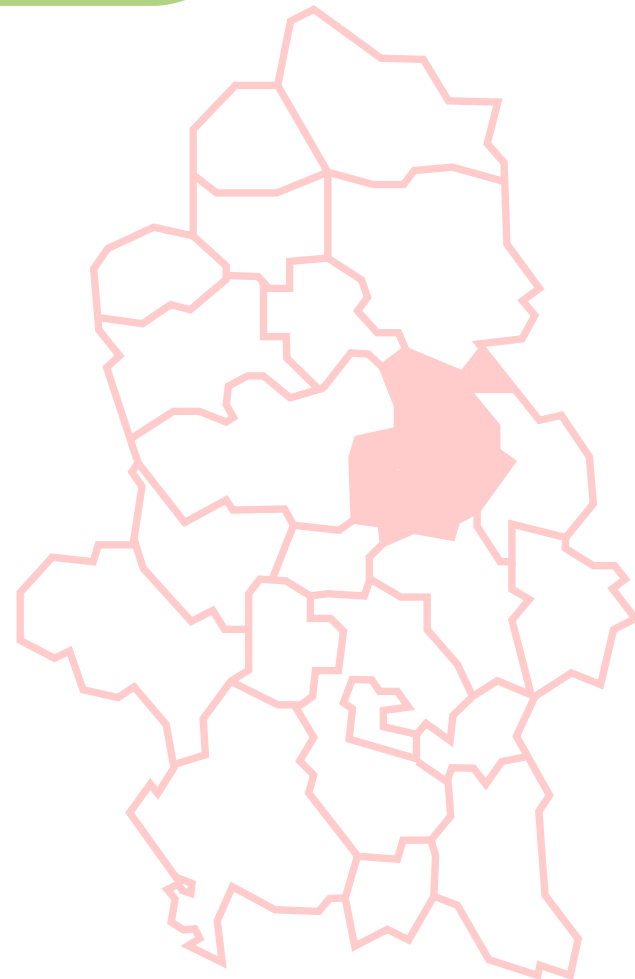
Äänekoski - Kuntakortti

Lähde: Keski-Suomen liitto ja Sotkanet.fi

Väestömäärä	17 971
Väestöennuste 2030 ja 2040 (laskettu 2024)	16 748 / 15 539
Ikärakenne 2023	
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä	14%
16–64-vuotiaiden osuus väestöstä	56%
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	30%

Lähde: Sotkanet.fi

Koulutustasomittain 2022	314
Huoltosuhde, demog. 2023	78
Taloudellinen huoltosuhde	168,1

Erityispiirteet

Polarisaatio

- Alueellinen pirstaleisuus, väestön kulttuurinen moninaisuus, asuinalueiden eriytyminen (monitaajamaisuus, vahvat kyläidentiteetit, tehdasyhdyskuntien ja kuntaliitosten historia, uusäänekoskelaiset, vähemmistöt ja kotoutujat)
- Huoltosuhteen synkistymisen ja sosiaaliekonomisen eriarvoisuuden korostuminen myönteisestä investointikehityksestä huolimatta: yhtäältä erittäin hyvin pärjäävät perheet ja toisaalta ne, joilla menee todella huonosti
- Kasautuva sosiaalinen huono-osaisuus ja palvelutarpeet, päihteidenkäyttöön liittyvät haitat ja elämäntapasairauksien ylisukupolvisuus (matala koulutustaso, pienituloisuus ja tulosiirrot, pitkäaikaistyöttömyys)

Vahvuudet

- Kaupunkistrategia (Äänekoski-ilmiö) tukee kuntalaisten omaehtoista hyvinvointia
- Kestävä kehitys huomioitu strategiassa
- Korkea työpaikkaomavaraisuus
- Kaupunki houkuttelee investointeja
- Kaupungin koko edistää yhteisöllisyyttä
- Hyvät harrastusmahdollisuudet, vahvat seurat ja aktiiviset toimijat
- Laadukkaat peruspalvelut, osaava henkilöstö ja kehittämishalu.
- Nykyaikaiset, terveet toimitilat ja investoinnit

Uhat

- Ikärakenteen kehittyminen huolestuttavaan suuntaan
- Asuinalueiden voimistuva eriytyminen asuntopolitiikan seurauksena
- Polarisaation kärjistymisen voi johtaa väestösuhteiden kärjistymiseen, näköalattomuuden, osattomuuden ja turvattomuuden syveneviin kierteisiin
- Työvoiman saatavuus
- Leikkaukset ammatilliseen koulutukseen (Poke), aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen paikkakunnalla, jolla ennestään matala koulutustaso
- Järjestöjen toimintaresurssien heikkeneminen samalla, kun Äänekoskelta puuttuu yhdessä tekemistä ja sosiaalisia innovaatioita aktivoivia tilaratkaisuja ja muita tukirakenteita

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet

- Kuntalaisten hyvä arki (kunnan tuottamien palveluiden laatu ja asiakaslähtöisyys, sidosryhmäosallisuus ja yhteiskehittäminen)
- Kuntalaisten osallisuus ja yhteisöön kuuluminen (Kehitetään rakenteita, joilla vahvistetaan kuntalaisten kuulluksi tuleamista ja kansalaisdemokratiaa; Vahvistetaan kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua elinympäristönsä kestävään kehittämiseen (taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys)
- Yhteisöllisyyden vahvistaminen (Tuetaan yhdistysten ja vapaaehtoistoimintaan pohjautuvien ryhmien toiminnan mahdollisuuksia; tuetaan perheyhteisöjä; edistetään yhteisöön kiinnittymistä ja paikallidentiteetin kehittymistä; ehkäistään asuinalueiden eriytymistä)

Heikkoudet

- Alueellinen pirstaleisuus kustannusrasitteena
- Asukasluvun lasku, väestön voimakas ikääntyminen
- Asuinalueiden sosiaalinen eriytyminen (ylisukupolvisuus, kotoutujat) – ruokkii polarisaatiota
- Äänekosken ristiriitainen maine asuinpaikkakuntana (esim. tehtaas vs maisema- ja luontoarvojen hyödyntäminen), vaikka mielikuva Äänekoskesta asuinkuntana on muuttunut aiempaa positiivisemmaksi

Mahdollisuudet

- Kaupunkistrategian jalkauttaminen ja sitouttaminen (henkilöstö, asukkaat, sidosryhmät)
- Asukkaiden osallisuuden tukeminen ja yhteisöroolin vahvistaminen
- Suunnitelmallinen asuntopolitiikka
- Kaupunkiorganisaation siiloutumisen vähentäminen ja tiedon hyödyntäminen hyte-työssä
- Asiakaslähtöisen toimintakulttuurin uudistaminen ja asukkaiden aktiivisuuden tukeminen
- HYTE-työn tehokas koordinointi haavoittuville ryhmille.
- Lakisääteisten vaikuttamisen elinten kuulemisjärjestelmän ja yhteistyön hyödyntäminen
- Ennalta ehkäisevän työn kustannusvaikutusten osoittaminen.
- Ehkäisevän päihdetyön ja rahapelaamisen käytäntöjen koordinointi
- Ilmiöiden taustojen tunnistaminen ja hyvinvointitoimenpiteiden kohdentaminen eriarvoisuuden vähentämiseksi
- Työllisyysalueuudistus : oppiminen, täsmäkoulutukset ja räätälöidyt palvelut

Lisätietoja: hyvinvointikoordinaattori Päivi Kivelä, puh. 040 557 7070, paivi.kivela@aanekoski.fi (yhteyshenkilö kunnassa)

Äänekoski - Tilastot

Työ ja toimintakyky	Äänekoski	Hyvinvointialue/ Koko maa
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2022	11	7,3 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 2023	2	2,7 / 2,4
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15-64-vuotiaista (2023)	5,5	5,4 / 4,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16-64-vuotiasta 2023	8,2	5,7 / 5,2
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä 2023	8	9,2 / 8,3
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (2023)	2,2	2,1 / 2,6
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu (2022)	134,6	108,3 / 100,0
Omaishoidon tuella kotona hoidettavat 75 vuotta täyttäneet vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä ? (2023)	5,1	4,3 / 4,1

Liikunnalliset elämäntavat	Äänekoski	Hyvinvointialue / Koko maa
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky (2023)	45,8 53,9	34,4 / 37,0 37,9 / 40,1
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä 2022	56	70/72
Ylipainon (ml. lihavuuden) yleisyys (%) 2 - 6 sekä 13-16 -vuotiailla (2022)	21,9 26,1	Koko maa 19,1 ja 24,8
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % alueen kouluista (2022)	96	81/70
Kuolleisuus tapaturmisiin kaatumisiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavanikäistä (2022)	-	110 / 90
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8.ja 9.luo oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijoista (2023)	34,4 32,7 21,6	33,0 / 38,0 32,2 / 38,8 22,5 / 31,4

Lähde: Sotkanet.fi

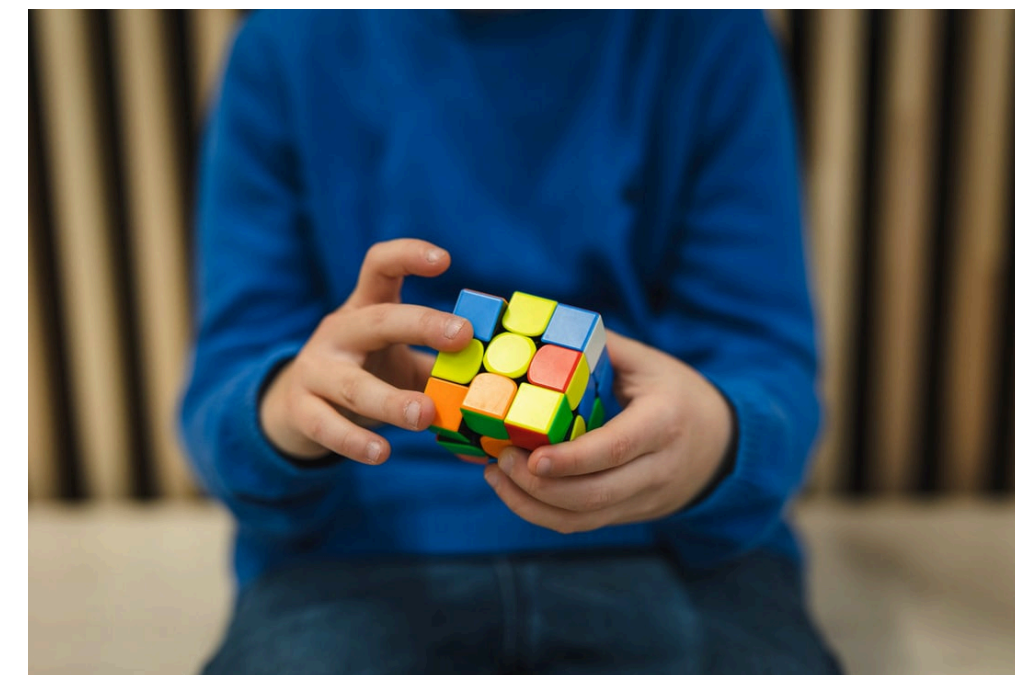
KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Äänekoski - Tilastot

Arjen turvallisuus	Äänekoski	Hyvinvointialue / koko maa
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5 luokan oppilaista, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	16,4 15,3 3,8 9,2	14,0 / 15,8 11,3 / 12,3 5,1 / 6,9 7,0 / 7,6
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, 8. ja 9. luokan oppilaista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	25,5 8 4,5	21,9 / 25,6 8,0 / 10,9 10,7 / 13,1
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2022)	23,7	16,5 / 14,7
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (2023)	121,3	97,0 / 91,8
Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä (2023)	44,8	45,0 / 45,3

Mielen hyvinvointi	Äänekoski	Hyvinvointialue / koko maa
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	23,6 14,8 13,5	20,6 / 21,4 15,7 / 18,0 17,8 / 21,1
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan sekä lukion 1. ja 2. luokan oppilaista (2023)	82 63,1 66,2 70	86,0 / 85,1 66,8 / 65,7 69,4 / 66,2 70,5 / 66,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2023)	3,5	1,9 / 1,8
Erittäin heikko osallisuuden kokemus % 8 ja 9 luokan oppilaista (2023)	13,5	11,7 / 12,3
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. - 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. luokan opiskelijoista, lukion 1. - 2. vuoden opiskelijoista (2023)	28,3 25 23,2	26,0 / 26,6 25,7 / 28,6 23,3 / 25,2
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	19,3 29,4 28,2	23,6 / 22,5 27,0 / 25,0 28,8 / 25,3
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2023)	10,4 18,9 8,9	6,8 / 7,7 17,7 / 18,2 4,7 / 7,2
Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä 2023	64	65/71

Muut huomioitavat indikaattorit, joita kunta erityisesti haluaa nostaa esille:

Päihdehaitat
Asuinalueiden eriytyminen

Muut huomioitavat asiat:

Äänekoski-ilmiön / kaupunkistrategian systemaattinen jalkauttaminen läpi organisaation ja kuntayhteisön - aidon osallisuuden hyödyntäminen isona potentiaalina